

Naročnina

Dnevna izdaja
za kraljevo Jugoslavijo
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 360 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
celoletno 480 Din
za inozemstvo
celoletno 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stopnja, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 20, večji oglaš
nad 45 mm v širini
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredn. po 10 Din
p. Pr. večim o
naročniku popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondelka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopnarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neilustrirano
pismo se ne sprejema »Uredništvo
telefon št. 2030, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Upravnica je v Kopnarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajeva št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

V spomin

Včeraj je preteklo deset let, odkar je umrl dr. Peter Rogulja. Rajni je bil rojen dne 18. oktobra leta 1888. v Sarajevu. Kot dijak je prepoval Nemčijo, Belgijo, Francijo in Švico ter se seznanil s tamošnjimi katoliškimi voditelji in pokreti. V Ljubljani se je učil pri mojstru Kreku. Skupaj s pokojnim dr. Eckerjem je urejeval prvi katoliški hrvaški dnevnik »Riječke novine«, ki jih je madžarska vlada v začetku vojne ustavila. Kmalu nato je urejeval zagrebške »Novine«, katerih glavni urednik je bil do leta 1916, ko je moral pustiti delo, ker je bil pozvan v vojno. Med vojno je bil pri vladni karitativni akciji ter razvijal ogromno delavnost za begunce iz Istre, Dalmacije in Hercegovine, zlasti za bedno njihovo dečo. Leta 1918. je promoviral za doktorja prava in postal glavni urednik »Narodne politike« ter posvetil vse svoje moči organizaciji hrvaških katolikov. Toda že leta 1920. ga je ugrabila v rodnem Sarajevu smrt za pljučnico, in sicer dne 19. februarja, baš, ko se je tam vršil seljaški sabor Hrvatske pučke stranke. Ob desetletnici se je vršila včeraj v petih zagrebških cerkvah sveta maša zadušnica za pokojnim vodjo hrvatskega katolicizma. V nedeljo 23. februarja pa bo v dvorani katoliškega kazina v Zagrebu ob 11 dopoldne svečana komemoracija, na kateri se bo govorilo o njegovem delu.

Prijateljski stiki med Slovenci in Hrvati. ki se začnajo že s prvim dnevom našega narodnega prebujenja, so se posebno poglobili za dobe Janeza Evangelista Kreka. Nihče se ni tako globoko ko on zavedal, kako osnovnega pomena za politično in kulturno enoto Jugoslovancev je ravno vzajemnost med Slovenci in Hrvati. S Krekom zadobiva ta misel, ki je prej bila bolj sentimentalna fraza, konkretne oblike tako v tesnem političnem sodelovanju Slovencev in Hrvatov zlasti na parlamentarni, pozornici, kakor v navezovanju kulturnih stikov, ki ne temeljijo v medsebojni koristi, ampak v duševni sorodnosti. Noben Slovenec ni bil tolikokrat sam med Hrvati in jih bodril v njihovi osvobodilni narodni borbi ko Krek; on pa je tudi odkril najglobljo vez med nami in njimi, ki je v miselnosti, čustvovanju in zgodovinski zakoreninjenosti obeh narodov v krščanski kulturi. Nobeden od Hrvatov pa Kreka v tem oziru ni bolj razumel ko Pero Rogulja.

Pero je bil poseben mož, genialnega kova ko Krek, in če bi mu bilo dano delj živeti, bi hrvatsko politično življenje izgledalo danes drugače. Zakaj Rogulja je imel razvito v najvišji meri lastnost, ki je med Hrvati najbolj redka: upravnigacijsko zmožnost organiziranja. Kakor ustanovitelj zadnjega velikega reda katoliške Cerkve je tudi Rogulja hranil v sebi neizčrpno pa strogo smoteno uravnano moč volje, jasna načela o bitju, ki jih ni nikoli izpreminjal, ampak samo po njih urejal svoje izkušnje, uravnovešen značaj skoro brez vsake notranje napetosti med raznimi protislovji in pa veliko ljubezen, ki pa ni bila kolebajoča, prehodna, od vnanjega vtisa odvisno čustvo, ampak odločna volja iz najvišjih nagibov pomagati povsod in vsakemu, kdor je bil potreben. Odtod njegova največja življenjska strast: organizirati, ker je njegov instinkt šel v prvi vrsti za tem, da zajame ves narod ljudstvo, politično in gospodarsko skupnost. To mu je bilo v krvi kakor Kreku, dočim je kulturno delavnost v bolj specifičnem pomenu prepuščal za to posebno usposobljenim sodelavcem. Kajti Rogulja je, sam brez najmanjšega svojeljublja, vedno znal postaviti vsakega človeka na svoje mesto; pravi asket, ki zna vladati, imajoč pred očmi vedno le nadsební ideal. V tem oziru je bil Rogulja najbolj pristen tip katoliškega človeka, kar smo jih poznali v Mahnič-Krekovi dobi. In ki ga danes tako hrepeneče iščemo. Nikoli ga nismo videli zdvajati, se ustavljati ali se pomračiti: hodil je svojo začetno pot ne samo ravno, ampak z naravnost svetniško neomajljivo verostrjo. Je pa bila med njim in Krekom tudi velika razlika; dočim je naš genij našel bodisi veliko idejo ali način njenega praktičnega uresničenja bolj po notranjem zrenju, je bil Rogulja izsledil čisto silogistično: vsi, ki smo ga poznali, se spominjamo, kako nas je obiskal vselej s svojo beležnico, nam zastavljal vnaprej sestavljena vprašanja, in si naše odgovore dobesedno zabeležil. Njegovi izsledki in sklepi so bili sad tehtnega razmišljanja in njegov naravni praktični dar je bil tudi skrbno in sistematično šolan.

Vse to je Roguljo usposobilo za voditelja hrvaških katolikov, za centralno osebnost, ki je, sama do skrajnosti disciplinirana, znala disciplinirati in organizirati hrvaški narod, ki se radi svojega najrazličnejšim vtisom brez zavore udajačega se temperamenta da skrajno

Škofovska konferenca v Zagrebu

Zagreb, 19. febr. a. Danes dopoldne se je sestala konferenca katoliškega episkopata. Prisotni so bili vsi škofje razen mostarskega škofa Učelinija, ki ga zastopa preč g. Ante Milošević in senjskega škofa Marušića, ki ga zastopa generalni vikar msgr. Ivan Starčević. Konferenci prisostvuje tudi vojni vikar g. dr. Ferdo Ržič.

Konferenca se je pričela z molitvijo k Svetemu Duhu v kapelici nadškofovskega dvora. Nato so se vsi škofje zbrali v veliki dvorani nadškofovskega dvora. Konferenca je trajala do 12. ure ter se je nadaljevala popoldne ob 4. Za vse udeležence velja stroga tajnost. Ne ve se, koliko časa bo še danes trajala konferenca. Predsedu je ji zagrebški nadškof dr. Ante Bauer ter se razpravlja o položaju katoliške cerkve v kraljevini Jugoslaviji.

Zagreb, 19. febr. a. Ob priliki škofovske kon-

ference v Zagrebu prinaša »Hrvatska Straža« uvodni članek, v katerem na koncu pravi:

»Proti volji Petrovega naslednika se ne da rešiti nobeno vprašanje. Kdor bi oporekal temu temeljnemu načelu katolicizma, bi rušil katoliško cerkev v njenih temeljih. Iz tega sledi, da se vse dosedanje in današnja škofovska konferenca vrši pod avtoriteto svete katoliške cerkve. Zaključki konference ne morejo biti predmet nadaljnjega razpravljanja in eventuelnih kompromisov. Škofi, kot avtentični učitelji, nimajo le pravico, ampak tudi dolžnost, da aplicirajo obča načela božjega nauka na dnevno življenje in da ga oživitvijo v javnem in privatnem življenju.«

Zagrebške »Novosti« pravijo, citirajoč dele tega članka, to-le: »To z drugimi besedami pomeni, da bodo sklepi škofovske konference imeli ultimativno značaj.«

Konferenca vseh banov

Proračuni banovin so premajhni

Zagreb, 19. febr. a. Dne 23. t. m. se vrši v Beogradu konferenca vseh banov, na kateri se bo razpravljalo o načinu, kako naj se določijo proračuni za posamezne banovine, ter kako bi se ti postavili na realno podlago. Sicer so že vse banske uprave predložile finančnemu ministrstvu svoje proračune, toda izkazalo se je, da je nemogoče uravnovežiti banske proračune z njihovimi dosedanjimi dohodki, kateri še zdaleka ne zadostujejo za potrebe in naloge, ki jih morajo vršiti banske uprave.

Proračuni bivših oblastnih skupščin so daleč pod potrebnimi vsotami, vsled česar razpolagajo sedanje banovine z mnogo manj denarja nego prejšnja velika županstva. Tako

se je n. pr. pri savski banovini pokazalo, da proračun ne more biti večji od 160 do 170 milijonov dinarjev, ker manjka kritja.

Kritje za proračune posameznih banovin zaradi tega manjka, ker se niso zagotovili banovinam dovoljni dohodki. Sicer predvideva uredba o buđžetiranju banovin dohodke od banskih imovin, od banskih ustanov, od raznih zavodov in podjetij, ter končno od državnih davkov, banskih pristojbin in banskih doklad na državne davke. V prvi vrsti pridejo v poštev v pogledu davkov posredni davki, šele v drugem redu neposredni. To dejstvo zadene predvsem našega kmeta, ker je znano, da danes kmet težko plačuje nove državne davke.

Posl. Köster na mrtvaškem odru

Be'grad, 19. febr. e. Smrt nemškega poslanika na našem dvoru dr. Adolfa Kösterja je izzvala globoko žalost v vseh krogih prestolice. Pokojnikovo truplo je bilo danes izpostavljeno na mrtvaškem odru v veliki dvorani nemškega poslanstva. Nepregledne množice ljudi so se tekom današnjega dneva razvrstile ob pokojnikovem trupu. V sožalno knjigo se je kot prvi vpisal papeški nuncij na našem dvoru Pollegreñelli. Nato so sledili podpisi iz vrst diplomatov, ministrov, članov nemške kolonije, uradnikov, trgovcev, Jugoslovancev in tujcev. Na krsto so bili položeni mnogostevilni veneci, med njimi rajčepši venec Nj. Vel. kralja, kraljevske vlade, diplomatskega kora, ministra dr. Korošca in drugih. Jutri dopoldne se prenese truplo na kolodvor, odkoder bo prepeljan v Nemčijo.

Minister dr. Korošec je izdal o pokojniku sledečo izjavo: »Globoko me je pretresla tako nepričakovano nagla smrt dr. Kösterja, nemškega poslanika na našem dvoru. Ko sem decembra meseca preteklega leta potoval z njim po Nemčiji, sem imel priliko, da dobro spoznam njegov krasen značaj in njegovo zlato srce. Neizbrisani mi bo ostal spomin na pokojnika.«

Zanimivo izjavo o pokojniku je dal tudi francoski poslanik na našem dvoru Dard: »Dr. Adolf Köster mi bo ostal v spominu kot mož redke inteligence in zelo plemenitega srca. Bil je poleg tega prežet z ljubeznijo za svojo domovino in za popoln evropski mir. S pomočjo ljudi, kakor je bil on, bi se mogli njegova in moja domovina zedinili v medsebojnem razumevanju in spoštovanju, v zblizanju v čustvih človeškega bratstva. Izjavljam svoje globoko sožalje veliki umetnici, ki mu je bila

tovarišica v življenju, ter svojo globoko spoštovanje.«

Soža'e vlade

Belgrad, 19. febr. AA. O priliki smrti dr. Adolfa Kösterja, nemškega poslanika na našem dvoru, je predsednik kraljevske vlade general Živković poslal g. Müllerju, predsedniku nemške vlade, to-le brzojavko:

»Njegovi ekscelenci g. Hermanu Müllerju, predsedniku ministrskega sveta, Berlin. — Globoko pretresen po smrti dr. Kösterja prosim vašo ekscelenco, da izvoli sprejeti izraze najiskrenejšega sožalja kraljevske vlade in mojega osebnega. — General Peter Živković, predsednik ministrskega sveta.«

Program svečanega poćreba

Belgrad, 19. febr. AA. Odbor za svečani pogreb nemškega poslanika dr. Kösterja, ki bo jutri 20. t. m. dopoldne, je določil naslednji razpored:

Svečanost se bo pričela ob 10.30 v zgradbi nemškega poslanstva, Krunska ulica 37. Prisostvovali ji bodo osobje poslanstva, člani kraljevske vlade in diplomatskega zbora, zastopniki mesta Belgrada in posameznih ministrstev, člani nemške kolonije in pokojnikovi osebni prijatelji. Krsto bodo prenesli z mrtvaškega odra na voz člani diplomatskega zbora in osobje poslanstva. Odtod se bo sprevod pomaknil ob 11.30 po Krunski ulici in bo krenil po ulici Miloša Velikega in Nemanjini ulici na postajo. Za krsto bo stopala rodbina pokojnika, najvišji uradniki poslanstva, člani kraljevske vlade, diplomatskega zbora itd. Na postaji bodo krsto prenesli v železniški voz višji uradniki ministrstva za zunanje zadeve. Ves

bil vpliv njegovega močnega pojava na drugi strani prejak, da ne bi zapustil neizbrisnega sledu v njegovih sodelavcih in tovariših, ki vztrajno stopajoč po njegovih sledovih, gradijo dalje na stavbi hrvatske katoliške kulture.

Kar je posebno nas tako ozko družilo z Roguljo, je bila velika sorodnost njegovega duha z našim, tako da smo ga smatrali tako popolnoma za svojega kakor Hrvati. Bil mu je tuj vsak šovinizem, ni bil privezan na noben ozki krog misli, stvari in oseb, se ni dal voditi od nobenih predsodkov; bil je odprt vsemu resničnemu in dobremu, naj je prišlo od koder koli, da je le služilo kot sredstvo k njegovemu cilju: v zavedni krščanski miselnosti organiziranemu narodu, ki naj bi imel važno mesto v jugoslovanski državi in kulturi, ki ji je bil Rogulja navdušen glasnik. Saj se je učil ob nogah mojstra Kreka.

† Dr. Adolf Köster, nemški poslanik v Beogradu.

voz s krsto bo priklopljen vlaku, ki odhaja iz Beograda ob 12.20.

Sožal'e nemške vlade

Berlin, 19. febr. AA. Povodom smrti dr. Kösterja je imel državni podtajnik v ministrstvu za zunanje zadeve v. Schubert pred uradnim zunanjega ministrstva žalni govor o pokojnem nemškem poslaniku v Beogradu. V. Schubert je naglašal, kolikšne zasluge si je pokojnik stekel v Rigi in v Beogradu. Vse osobje ministrstva je izrazilo pokojnikovi rodbini sožalje.

Temeljina nač'e'a novega uradniškega zakona

Belgrad, 19. febr. e. Komisija za sestavo načrta novega uradniškega zakona je na dosedanjih sejah, ki se vrše vsak dan, izdelala tedeljno načela. Predvsem je izdelala točno statistiko vsega uradništva in upokojencev. To je menda prva točna statistika, na podlagi katere bo mogoče določiti točen finančni efekt, ki ga bo nov zakon imel z ozirom na končno ureditev plač državnih uslužbenecv.

Kakor smo informirani, je komisija mišljenja, da se mora z novim zakonom urediti razen vprašanja aktivnih državnih uslužbenecv, posebno tudi položaj upokojencev. Tako bo končno enotno rešeno pereče vprašanje raznih vrst upokojencev, kakor tudi vprašanje avtomatične odredilve in izplačevanja upokojnin takoj po upokojitvi.

Starokatoli'i i nazaduieio

Zagreb, 19. febr. a. Danes se je vršila pred upravnim sodiščem v Zagrebu razprava radi spora, ki je nastal radi tega, ker so starokatoliki v Šaplinovcih vrgli iz hiše učiteljico in občinsko stražo. Ta svoj korak so utemeljili s tem, da so potrebovali hišo za svojo cerkev. Katoliško stran je zastopal odvetnik dr. Barkaš. Kot priče so nastopili mestni župnik in nekateri šaplinovski občani. Razpravo je vodil predsednik upravnega sodišča dr. Milovan Zoričić. Zastopnik starokatolikov škof Marko Kalodjera sploh ni prišel na razpravo. Upravno sodišče je odbilo tožbo starokatolikov in potrdilo odlek administrativnih oblasti.

Tako so starokatoliki doživeli težak poraz. Opaža se, da je mnogo privrženecv te vere prestopilo v zadnjem času v katoliško cerkev. Tako se je n. pr. vpisalo v katoliško vero decembra meseca 23 parov.

Pred rekonstrukcijo bolgarske vlade

Sofija, 19. febr. AA. Včeraj so se sestali Burov, Stankov in Ljapčev, čemur pripisujejo politični krogi večji pomen. Sedaj se že ve, da v novem kabinetu ne bo več dosedanjih ministrov Bogoševskega, Puleva in Najdanova. Njihovi nasledniki še niso znani. Govori se o tem, da bo Cankovljeva skupina stopila v vlado z več zastopniki. Predsednik vlade Ljapčev je izjavil, da ne gre za pravo krizo vlade, marveč samo za rekonstrukcijo kabineta.

Železniška nesreča

Belgrad, 19. febr. AA. Včeraj ob 20.57 je na km 550,900 vlak št. 731, prihajajoč s postaje sv. Gjorgje, prezrl signal in se zadel v vlak št. 763, ki je zajemal vodo. Lokomotiva vlaka št. 731 se je z vsemi kolesi iztirila. Tender je ostal na tiru. Pri tej priliki se je poškodovalo 10 vagonov. Škode na tračnicah je 12.000 Din, a na voznih sredstvih 200.000 Din. Človeških žrtv ni bilo. Promet je bil prekinjen na tem kraju in se vrši s prestopanjem na vseh potniških in brzih vlakih. Promet bo ukinjen 48 ur.

Zopet katoliški tednik v Italiji

Rim, 19. febr. V kratkem izide v Rimu katoliški tednik »Il Corriere«. Direktor bo Gilberto Martire, kodirektorja dr. Pietro Melandri in dr. Imolo Marconi, ki je bil glavni urednik bivšega katoliškega dnevnika »Corriere d'Italia«. To se smatra kot znak velikega izboljšanja odnosov med sveto stolico in italijansko vlado.

V Nemčiji javne molitve za ruske kristjane

Köln, 19. febr. I. Nadškof kölnski kardinal Schulte je odredil, da se imajo v vseh cerkvah vršiti javne molitve za preganjane kristjane v Rusiji. V svoji odredbi pravi, da se morajo v svetem prostoru pri vseh javnih cerkvenih opravilih vršiti skupne molitve za tako grozno preganjane kristjane v Rusiji. Spoštovana duhovščina naj v tem času pri vseh svetih mašah, kolikor to dovoljuje rubrike, kot imperata vstavi oratio iz Missa in quacunque necessitate. V vseh nedeljah svetega postnega časa naj prečita duhovščina pri pridigah na kratko opozarja na krščansko dolžnost vztrajne molitve za omenjeni namen. V nedeljo, dne 23. marca se naj verniki povabijo, da se po možnosti udeležijo pelih molitvenih ur pred Najsvetejšim. Eventuelni protestni shodi proti grozovitostim v Rusiji naj se vrše izven cerkve.

Amerika za ruske kristjane

Newyork, 19. febr. AA. Gibanje proti verskemu preganjanju v Rusiji vedno bolj narašča. Vrše se dnevno protestni shodi židov, luterancev, presbiterijancev in celo zakonodajnih skupščin.

Nove usmrtitve v Rusiji

London, 19. febr. K. Dopisnik »Times« javlja iz Rige, da se je pričela nova teroristična doba v sovjetski Rusiji. Za vzrok se smatra neuspeh tako zvanega pelletnega gospodarskega načrta, ki ga je predpisala centralna vlada. Preteklo leto pa izkazuje nazadovanje produkcije v državni industriji, velik zastoj notranje in zunanje trgovine in povečanje cen življenjskih potrebščin. Sovjeti pripisujejo vse te težave bojkotu, ki ga protisovjetski elementi na skrivnem izvajajo. Radi tega so pričeli še bolj krvoločno nastopati in tajna policija zaznava dnevno po več desetih usmrtitev protiboljševikov.

Kovno, 19. febr. U. Po vesteh iz Moskve je bilo v guberniji Tula zopet aretiranih pet visokih cerkvenih dostojanstvenikov, med njimi znani duhovnik Izmajlov, po zahtevi GPU radi protisovjetske propagande.

Jugoslovansko-madžarsko gospodarsko zblizanje

Budimpešta, 19. febr. AA. Na plenarni seji madjarske trgovske zbornice je zbornični član Berthold Madjar govoril o gospodarskem zblizanju med Jugoslavijo in Madjarsko. Predsednik zbornice je pri tej priliki izjavil, da so gospodarski interesi Madjarske in Jugoslavije istovetni in da je zato treba ustvariti med obema državama čim tesnejše odnose.

Ratifikacija jugoslovansko-madžarske pogodbe

Budimpešta, 19. febr. AA. MTI poroča, da je pravosodni minister predlagal parlamentu ratifikacijo konvencij z Jugoslavijo iz leta 1928-29. o medsebojni pravni in sodni pomoči v kazenskih in civilnih vprašanjih.

Belgrajske vesti

Belgrad, 19. febr. e. Z ozirom na dejstvo, da je vrhovni zakonodajni svet predložil socialnemu ministru načrt zakona o lekarnah, katerega glavna načela smo že objavili, je posebna deputacija Udruženja lekarnarjev obiskala predsednika vlade, ter mu predložila svoje želje, ki naj bi se upoštevale pri končni redakciji tega zakona.

Belgrad, 19. febr. a. Na belgrajski univerzi je bilo v preteklem semestru vpisanih 1850 študentov.

Zagrebske vesti

Zagreb, 19. febr. a. Snoči je došel v Zagreb belgrajski župnik cerkve Kristusa kralja msgr. dr. Vjekoslav Wagner, ki se je javil v nadškofovskem dvoru. Njegov prihod v Zagreb je čisto privatnega značaja.

Zagreb, 19. febr. a. Finančno ministrstvo je odobrilo sklep zagrebske mestne občine, da naj se proda zemljišče in zgradba tobačne tovarne upravi državnih monopolov v Zagradu.

Zagreb, 19. febr. a. Danes zjutraj ob 8 je došel v belgrajskim brzovlakom g. dr. Teodor Däubler, eden največjih sodobnih nemških pesnikov in predsednik berlinskega Pen-kluba. Ob pol devetih zvečer se je vršilo predavanje o Göttheju in antiki.

Zagreb, 19. febr. a. Po odredbi državnih oblasti se bodo dosedanje oblastne hranilnice reorganizirale in pridejo v oblast banovin.

Varšava, 19. febr. U. V poljski trgovineki bilanci za januar se je že dalj časa redni presežek izvoza zmanjšal. Izvoz je znašal 218,4, uvoz pa 216,6 milj. zlotov, tako da znaša presežek izvoza samo 1,8 milj. zlotov.

Levičarska ali desničarska vlada

Danes bo oddan mandat za sestavo nove vlade

Pariz, 19. febr. U. V pričakovanju odločitve o nasledniku Tardieuja, do katere mora priti noč, se v listih imenuje šest prvenstvenih kandidatov: Chantemps, Clementel, Steeg, Briand, Tardieu in Poincaré. Tradicija zahteva, da se po krizi vlade poveri sestava vlade zaupniku najmočnejše stranke zmagovite opozicije, torej sedaj radikalne stranke. Vendar naglašajo vsi desničarski listi, da to pravilo dovoljuje izjemo, če je nastala vladna kriza radi nezaupnice, dane posameznemu ministru, kar velja v Tardieujevem primeru, katerega prestiž je oslabil nedotaknjen in je samo Cheron žrtve. Ko je leta 1924 padel Poincaréjev kabinet z nezaupnico, izrečeno tedanjemu finančnemu ministru, je takoj zopet dobil Poincaré nalog za sestavo vlade.

Veliki informacijski listi propagirajo zadržan kabinet, ker se Tardieu sodelovanju Marinove skupine že iz vladnosti ne more odreči, ker je ta skupina pri odločilnem glasovanju edina soglasno glasovala zanj. Seveda bi radikali v kabinetu, v katerem bi bil Marin, hoteli delati »Avenir« za zahteva da se sprejmejo v vlado ravno radikali, ker bi sicer drugi Tardieujev kabinet vsak trenutek lahko zopet prišel v krizo. Voditelj radikalov Daladier iz-

javlja načelno v »Republique«, da je pri odločilnem glasovanju o nezaupnici prvič po volitvah leta 1928 prišlo v zbornici do jasne levičarske večine, da je ta levičarska večina potolkla ravno tako sklenjeno desničarsko večino in da mora torej nedvomno prevzeti sestavo vlade. Novo ministrstvo more biti torej samo levičarsko ministrstvo. V tem levičarskem ministrstvu morajo dobiti radikali kot najmočnejša levičarska stranka vodilno vlogo. Tudi Leon Blum poudarja v »Populaire«, da prihaja praktično v poštev samo čisto levičarski kabinet pod vodstvom radikalov in da je gotova popolna podpora socialistov. Verjetno je torej, da bo Doumergue izmed uvodoma navedenih šest prvenstvenih kandidatov vpošteval prve tri, potem še druge in nazadnje zopet Tardieuja.

Pariz, 19. febr. AA. Vladna kriza, ki je prekinila važna mednarodna pogajanja, je izzvala živahno reakcijo javnega mnenja. Nacionalistični listi ostro obsojajo groteskni parlamentarni režim, kjer vodi javna vprašanja kakih 600 politikov, ki jim gre samo za ponovno izvolitev in za ministrske stolčke. Predsednik republike je izrazil željo, da se naj vladna kriza čimprej reši.

Italija proti carinskemu premirju

Tretji dan carinske konference v Zenevi

Zeneva, 19. febr. U. Na današnjem tretjem dnevu konference za carinski mir je prvič prišel do besede nasprotnik carinskega premirja. Italijanski korporacijski minister Bottai je priporočal, da bi se države vrnile k dvostranskim trgovinskim pogodbam, katere je mnogo lažje doseči, kakor mnogostranske. Stabilizacija današnjih carinskih razmer bi bila zelo nevarna, posebno za one države, ki svojo gospodarsko strukturo šele gradijo. Evropski značaj konference, kateri se mnogim zdi prednost, smatra Bottai za veliko škodo in trdi, da je uspeh konference že radi tega izključen, ker manjka konferenci univerzalnost in niso na njej zastopane niti Združene države ameriške niti večina južnoameriških držav. Tudi bi bilo brez vrednosti, sestavljati komisije, temveč bi bilo bolje, da

bi konferenca izročila nadaljnje delo gospodarskemu oddelku Društva narodov. Po italijanskem mnenju je carinsko premirje v ideji prezgodnje, v praksi pa neizvedljivo. Najprej bi se moralo izvesti mnogo reform narodnega gospodarskega življenja, tako da bi do carinskega premirja težko prišlo še v tem stoletju.

Še prej pa se je romunski finančni minister Madgearu pritoževal radi zvišanja agrarnih carin v industrijskih državah srednje in zapadne Evrope, ki pomenijo propad agrarnih eksportnih držav v vzhodni Evropi, da se je to zvišanje izvršilo pod geslom boja proti prekormskim agrarnim državam. Brez sporazuma med evropskimi industrijskimi in agrarnimi državami bi bil carinski mir razočaranje.

Zastoj na londonski konferenci

London, 19. febr. U. Voditelji delegacij so danes radi francoske kabinete krize sklenili, da se londonska konferenca odgodi do 26. februarja.

London, 19. febr. U. Francoska delegacija je včeraj v spomenici ponovno obrazložila potrebo njenih zahtevanih ladijskih in tonažnih števil. Spomenica jasno naglašala, da smatra Francija razorožitev brodovja, vojske in zračne flote za enoto in da morejo torej sklepi londonske konference dobiti veljavo samo v okviru

splošne razorožitve.

London, 19. febr. AA. Zadnji član francoske delegacije na londonski pomorski konferenci Leygues se je vrnil snoči v Pariz. Zaradi tega so bili važnejši razgovori med delegati odloženi. Tonažne številke spomenice raznih držav so še vedno predmet razgovorov med delegati konference. Danes se bo sestal edinole pododbor strokovnjakov, ki proučuje načrt za določitev skupne tonaže posebnih vrst ladij, ki ne spadajo v predlagane kategorije.

Grško-turški sporazum

Atene, 19. febr. U. V zunanjem odboru se je danes sporočilo, da so dolgotrajna grško-turška pogajanja o starih spornih vprašanjih po vojni dovedla v glavnih točkah do sporazuma. Nič več ne stoji na poti sklenitvi pogodbe, kateri bo sledila sklenitev prijateljske in razsodiščne

pogodbe. Stranke so soglasno odobrile politiko vlade, s katero je bil končan grško-turški konflikt v zmislu lausanske pogodbe in njenih dodatnih določb. Venizelos želi doseči tudi obojestransko znižanje vojnih brodovij.

Izjava španske vlade

Madrid, 19. febr. AA. Vlada je izročila časopisu izjavo, v kateri ugotavlja, da je bil pravce vladne politike sprejet od javnega mnenja dobrohotno. Vlada si bo prizadevala vzpostaviti pravni red, preprečiti nered, uvrstiti avtoriteto zakonov, jamčiti za državljanske pravice ter za popolno svobodo. V državi naj vlada mir, varnost in medsebojno spoštovanje. Vlada smatra, da je nasilje v nasprotju s pravicami in svoboščinami državljanov. Nadalje si bo vlada prizadevala rešiti g. podarska vprašanja s t. m. da bo omejila odvise izdatke ter dovolila olajšave za privatno inicijativno in industrijskem in trgovinskem področju. Posled bo vlada skušala urediti čim najboljše razmerje med kapitalom in delom.

Rothermer za novo stranko

London, 19. febr. U. Lord Rothermere je dal svoje liste na razpolago novi stranki lorda Beaverbroka, ki hoče s pomočjo »Daily Maila« v petdesetih volivnih okrožjih Londona in južne Anglije postaviti svoje kandidate.

Zena nadzornic vseh londonskih bolnišnic

London, 19. febr. U. Za mestno medicinsko svetnico v Londonu je bila imenovana gđ. dr. Lambert. Nadzorstvo nad več kakor sto bolnicami s 75.000 posteljami, s 26.000 strežniki in zdravilniki in s proračunom 40 milijonov funtov bo torej v bodoče vodila ženska.

Ibn Saud in Fejzal se sesaneta

London, 19. febr. U. Na pobudo Anglije se bosta v kratkem kraj Hečasa Ibn Saud in kralj Iraka Fejzal sestala v Perziji-kem zalivu na krovu angleške bojne ladje kot edinem nevtralnem kraju.

Nemčija pretrga odnose z Rusijo?

Berlin, 19. febr. k. Številni nemiri, ki jih v poslednjem času povzročajo nemški komunisti po navodilih iz Moskve, so povzročili, da se je pričelo razpravljati o odnosih med Nemčijo in Rusijo. Demokratsko časopisje je mnenja, da imajo onosi Nemčije do Rusije le problematično vrednost, ker skoraj ne mine dan, da ne bi sovjetsko časopisje bodrilo nemških komunistov k novim nasilstvom. »Germania«, glasilo katoliškega centra poziva vlado, da naj energično nastopi, in sicer potem nemškega poslanika v Moskvi, da preneha neupravičeno vmešavanje sovjetov v nemške notranje razmere. Za slučaj, da ne bi diplomatsko posredovanje imelo uspeha, potem bo treba prelomiti z diplomatskimi odnosi z Rusijo. Zanimivo je, da je istega mnenja tudi socialnodemokratsko vodilno glasilo »Vorwärts«.

»Vorwärts« prinaša tudi nekaj prav zanimivih števil. Med drugim prikazuje, da je »Die rote Fahne«, glavno glasilo nemških komunistov direktno podpirano iz ruskega poslanstva. Kajti izmed 25.000 naklade, ki je list ima, naroča sovjetsko poslanstvo 5000 izvodov.

Odgovorni urednik »Die rote Fahne«, Hauswirth, je bil aretiran zaradi veleizdaje. Tekom 14 dni je on že tretji urednik, ki so ga zaprli zaradi pozivanja k nemirom.

Sodelovanje Kanade in Anglije

London, 19. febr. AA. Pod predsedstvom lorda Privyja Seala so se sestali zastopniki kanadskega žitnega trsta in angleške mlinarske zveze, da nadaljujejo razpravo o organizaciji ladijskih tovarov žita iz Kanade, ki naj olajša natovorenje premoga in drugih produktov iz Anglije. — Angleška mlinarska zveza je izjavila, da je pripravljena povečati nakupe kanadskega žita. Kanadski zastopniki so izrazili svoje zadovoljstvo nad sklepom angleških mlinarjev in izjavili, da bodo s svoje strani pospeševali nakup angleških industrijskih izdelkov.

Angl. ekspedicijski na Himalajo

London, 19. febr. AA. Planinski smučarski klub je priredil Smythu, ki je bil izbran za angleškega člana mednarodne ekspedicijske, ki bo posetila Himalajo in se skušala v začetku poletja popeti na goro Kanchenjunga, odhodnico. Na napitnico, ki jo je izrekel bivši kolonialni tajnik Amery je Smyth izjavil, da bo vodil ekspedicijsko profesor Dyhrenfurth. Ekspedicijska upa, da bo lahko splezala na Kanchenjunga z nepalske strani. Tura na Kanchenjunga je velika težja kot na Gavrizankar.

Uradno poročilo o bolgarskih volitvah

Sofija, 19. febr. AA. Bolgarska agencija poroča: Službeno je ugotovljeno, da je prešla vlada pri nedeljskih občinskih volitvah na vseh svojih listah skupno 565.000 glasov, dočim so vse opozicijske stranke zbrale 370.000 glasov.

Velike ekspozicije

Newyork, 19. febr. U. V torek zvečer je v delavnici Standard Oil Company v Lindenu v državi New Jersey eksplodiral vod visokega pritiska, v katerem so se vodili plini nafte. Takoj je bilo mrtvih pet delavcev, 63 pa jih je bilo smrtno nevarno ranjenih, od katerih jih 11 že umira. Plini so se vžgali pri odprtem kovaškem ognju in so eksplodirali s toliko silo, da so milje daleč okoli popokale vse šipe. Mrtvi delavci so tako razmesarjeni, da jih ni mogoče spoznati. Nekaterim delavcem je viselo meso od telesa. Večina delavcev je bila tudi zastrupljena po plinih, ki so takoj napravili gost moder oblak. Mnogo delavcev je tudi takoj oslepele.

Atene, 19. febr. U. V vojaškem municijskem skladišču zunaj mesta je radi nepazljivosti nekega vojaka prišlo do eksplozije. Od sedaj so izvele izpod razvalin devet mrtvih in osem ranjenih. Eksplodiralo je okoli 20.000 ročnih granat.

Dar hrv. katoličank papežu

Zagreb, 19. febr. a. Pod vodstvom mons. Seigerschmida odpotuje 22. t. m. v Rim deputacija katoliških žena, ki bo izročila svetemu očetu ob priliki obletnice njegovega kronanja jubilejni dar hrvatskih katoličank. Podarile mu bodo kovčeg, v katerem bodo vsi potrebni predmeti za službo božjo v vrednosti 10.000 frankov.

Snež v vsej Jugoslaviji

Belgrad, 19. febr. e. Včeraj ves dan in celo noč do danes opoldne je padal po Belgradu gost sneg. Po poročilih, ki jih ima belgrajski observatorij, za zapadel sneg skoraj po vseh pokrajinah naše države, prav posebno pa v južnih krajih, dočim je bil v zapadnih krajih pomešan z dežjem. Skoraj povsod je bila v tem času temperatura okrog 0 C. Najnižja je bila v Mostarju.

Drobne novice

Bukarešta, 19. febr. AA. Silni vihar, ki je besnel na Dunavu v okolici Kalarasija, je prevrnil čoln, 11 oseb je utonilo, dva rudarja sta bila rešena.

Madrid, 19. febr. AA. Španska vlada je sklenila, da bo Španija sodelovala na sejnih v Lyonu, Milanu in Anversu.

Sofija, 19. febr. AA. Od začetka meseca februarja do zdaj je bilo v Bolgarijo uvoženih 50 vagonov našega žita.

Gospodinjska razstava v Ptuiu

Ptuj, 17. februarja.

Brale smo v »Slovenec« o krasni razstavi kuharskih izdelkov v »Unionu«. Ej, pa ne samo vi v Ljubljani, tudi pri nas v Ptujju smo imeli nekaj takega: prav tako lepo uspelo gospodinjsko razstavo. Seveda se je ptujška razstava precej razlikovala od vaše ljubljanske, pa je naša imela tudi povsem drugi namen: pokazati, kaj mora in more vsaka gospodinja znati in kaj se da napraviti za hišo, dom in družino tudi s prav priprostim sredstvi. Razstavo so priredile gojenke gospodinjskega tečaja pri šolskih sestrah v Mladiki v Ptujju. Pa so se te gojenke tudi postavile, kaj so se naučile pri vrli šolskih sestrah. Zato je imela razstava vse polno obiskovalcev. Od daleč in blizu so prihitele matere, žene, dekleta, še celo moških je bilo precej in se strme čudili razstavljenim izdelkom.

Glavni namen gospodinjskih tečajev je gotovo krpanje in šivanje perila, izdelovanje preprostih oblek in predpasnikov za otroke, dalje ročno delo, tako stenski prti za kuhinjo ali prti, katerega ima skrbna gospodinja, da pokrije mizo, ko prinese duhovnik sv. popotnico.

Dekleta ptujškega gospodinjskega tečaja so razstavila lepe ženske srajce, kombinacije, črne predpasnike in delovne pisne predpasnike, dalje nekaj lepih nedeljskih oblek, plašče, drško in dekliško obleko, lepe prti, moško perilo, blazine in okusno izdelane škatljice. Vtis je bil splošen: Gospodinja, ki vse to zna, je res prava sreča za hišo.

Občinstvu pa so še prav posebno ugnjali kuharski izdelki. Razst. vljeno je bilo prav vse: od preprostega kmetijskega kruha, do najfinejših močnatih in mesnih jedi, 12 različnih juhinih z-kuh, 16 lepo okrašenih mesnih jedi, kakor različni narezki, paštete, obloženi kruhki, puran, prečiček,

ribe itd. Močnata jedila so bila zelo okusno pripravljena in dekletom je še v posebno čast, da so pri njih pazile na naše narodne navade in domači okus. Imenitna je bila velikonočna miza, pa tudi miza tort je bila taka, da bi se človek kmalu spozabil in — kar ugriznil v katerokoli razstavljenih dobrot.

Ampak miza, ki je predstavljala gozd, je bila pa prav nadvse imenitna: drevje, skale, gobe, vse iz sladkega peciva in sladkorja. Vmes pa medeni ježki.

Kaj vse se da napraviti iz domačega sadja, so pokazali sedni izdelki: razne marmelade, kulinov in jabolčni sir, razni kompoti, na več načinov pripravljene brezalkoholne pijače, likerji, domači in trgovski rum, zraven pa konzerve povrtnine: fižol, graha, kumaric, paradižnikov, paprike.

Tudi razne sire so razstavila dekleta in konzervirana jajca, celo otirač za čevlje ni manjkalo. Vse pa so napravile same, iz skromnih, preprostih sredstev in vendar vse: kako čedno, kako okusno. Resnično: veliko so se naučila dekleta v tem tečaju. S mo škoda pa je le, da se ni dalo razstaviti, kaj so pridobila v tečaju pri plemenitjenju svojega značaja in pa na splošni izobrazbi.

Razstava je pomenila velik moralen uspeh za šolske sestre, saj so s tem dokazale, kako vestno in skrbno se trudijo za izobrazbo naših deklet.

Za zaključek razstave so gojenke uprizorile v nedeljo 16. t. m. popoldne v ptujškem gledališču tudi lepo uspelo sklepno prireditev. Dekleta so pela, igrala, deklamirala in s tem pokazala, da so se naučila tudi pogumnega nastopa ter da so si razvile tudi smisel za prosvetno delo. Obojim, šolskim sestram in njihovim gojenkam naj veljajo najlepše čestitke. Obiskovalka.

Za gospodinjsko izobrazbo Dolenjske

Št. Jernej, dne 18. februarja.

Po zaslugi gospoda duh. svetnika Lesjaka se je že lansko leto otvorila v Št. Jerneju stalna gospodinjska šola, katero vodijo šolske sestre de Notre Dame iz Smihela. Šola ima svoje prostore v takozvani Vovkovi hiši. Pravkar se je zaključil tečaj, ki je trajal 5 mesecev. V nedeljo in v ponedeljek je bila razstava. Da kaže ljudstvo velik interes za gospodinjsko šolo je dokaz ogromen obisk te razstave, zlasti še v nedeljo, ko so ljudje trumoma pohajali si ogledat, kaj vse zmore v kratkem času dekleta pod večjim vodstvom šolskih sester. Povsod smo slišali zelo laskavo kritiko. In po pravici. V tako kratkem času in s tako majhnimi izdatki toliko uspehov, gotovo ni malenkost.

Za razstavo je bil določen hodnik in soba. Tu smo videli vse v najlepšem redu razvrščeno, da že to naredi ugoden vtis na obiskovalca. Zlasti je vzbujalo pozornost obiskovalcev raznovrstno pecivo, torte, sir, konzervirano sadje, prti vsake velikosti, robci, vsake velikosti, robci, perilo, posteljna odeja itd.

To je ena solnčna stran takih tečajev. Druga pa je ta, da dobi dekleta tudi veliko vzgojnih naukov za življenje in to v dobi, ko je za dekleta naravnost odločujoča za njeno nadaljnje življenje. Ta dvojna korist je neprecenljiva, ker se dekleta tudi dobro zavedajo, znak, da se jih je za prihodnji tečaj, ki bo trajal do Velike noči, oglasilo že 20. Prav je tako.

Bog iz src — revolver v roke!

V maniji samoumorov.

Maribor, 19. februarja.

Proti 22 je razlegnil večeraj izpred hiše št. 79 Na obrežju v Studencih strel, ki je v temni noči grozotno odjeknil v smer bližnjega studenskega gozda. Stanovalci omenjene hiše in drugi iz bližine so pritekli iz svojih bivališč: preko ceste je ležal v mlaki krvi 19letni zasebni uradnik Dragotin Jordan; njegova desnica je stiskala 6 milimetrski browning, iz katerega je bil šel smrtonosni strel pri nosu, nato skozi lobanjo in pri temenu vena. Dogodek je povzročil v Studencih nemalo razburjenje; na lice mesta je prispelo moštvo reševalnega društva, ki je Jordana prepeljalo v bolnico, kjer je kmalu nato podlegel smrtonosnim poškodbam. V smrt je šel tudi nekaterih zaprek, ki so se pojavile na potu njegovega življenja. In ni mogel preko njih...

Proti večeru je napravil konec svojemu življenju 46letni krojaški mojster Ivan Zunko. Ko je prispelo neko dekletje v njegovo stanovanje v Kamnici 36, ga je našlo obešenega na vratih njegove delavnice. Storil je to Ivan Zunko v trenutku, ko ni bilo nikogar doma. Zapušča ženo in šestero nepreskrbljenih otrok.

Strahotna je kronika teh bednikov v Mariboru: 3 samoumori in 2 polkusa samoumora v dveh dneh; in: osem samoumorov od novega leta sem. In je pod božjim solncem še prostora za vse, ki so dobre volje...

Je mogoče, da veren človek v duševni zmedenosti tako žalostno greši nad seboj. — Toda to, kar se dogaja sedaj, ne more biti vse izključno le duševna zmedenost. Bogu bodi potoženo, da je mesto vere v Boga v ubogih človeških srcih mnogokje zavladalo — zli duh, ki ga je poln današnji čas. Tako nadomešča revolver — božjo vero, upanje in ljubezen.

Bratci veseli vsi...

Vesela zgodba od Domžal do sodnika.

Zelo mična dogodka se je pripetila pred ljubljanskim kaz. senatom. Mlad trgovec iz kamniškega kraja in pa mlad pis. pomočnik iz Ljubljane, ki ga ima sodišče že v evidenci, sta se našla. Prvi, ki je ovadil in zahteval denar nazaj, drugi kot obtoženec Kot dva neznanca sta se znašla v Mostah pri Kamniku. Prvi je imel motor, drugi pa kolo. Beseda da besedo in začela sta piti. Iz Most sta odšla v Domžale, kjer pa je bilo pozno v noči že vse zaprto. Eden je vozil, drugi se je pa peljal in tako sta se znašla zdaj v Šiški, zdaj v Odeonu na Poljanski cesti, zdaj pri Leonu v Koldvorski ulici. Zakaj sta se znašla končno tudi na sodišču, je pa vzrok v tem, ker je trgovec zmanjkalo na lepem 300 Din in denarnica.

»Kje pa ste vse pili?« hoče od trgovca zvedeti predsednik. »V Mostah, pri Leonu, pri Odeonu, pa nekje v Šiški.«

»V Šiški sploh nisva bila, ampak sva bila na Ježici se brani obtoženec.

»Ali sta bila kaj pijana?«

»Saj sem še lahko vozil motor,« trdi trgovec.

»No, včasih ima tudi pijanec srečo,« poseže vmes predsednik.

Glavno pa je bilo sedaj zasliševanje, koliko je imel kdo denarja. Obtoženec je bil uren z odgovorom, da je imel par kovačev — trgovcu pa ni šlo skupaj. Pred preiskovalnim sodnikom je trdil, da 300 Din, pri razpravi pa 250 Din, koliko, kje pa je plačal za vino, pivo, cigarete in kavo, pa ni bilo mogoče zvedeti od njega. Pila sta pač.

Ne mudi se svojih otrok z ribjim oljem in emulzijami, ki diše po ribjem olju.

JEMALT

je prašek, ki ima zelo prijeten okus, jemlje se pa suh ali raztopljen v mleku. Prireja se s sladnim ekstraktom dr. Wandera in zajame 30% ribjega olja ter je posebno primeren za one, ki ribje olje le težko zavzajajo ali ga pa sploh ne preneso. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

„Človek, ki ima srce“

Brez pomena je tajiti sodnikom.

Ljubljana, 19. februarja.

»V večnost gre veriga zla. Za roko se drže zla dejanja, iz minute v minuto, iz kraja v kraj, iz preteklosti v bodočnost. Zlo v človeku je večno, najvišji je gospodar zločin...«

S takšno mrko, jedko filozofijo je v neki svoji zgodbi Makso Snuderl utemeljil neizbežnost zlih dejanj v življenju človeka. Na to filozofijo sem se spomnil, ko sem se zezrl v izmognani in od vsega hudega in zlega bedno zmoličen obraz obdolženca. Moj Bog, sem si dejal, kako malo je ljudi, ki nikoli ne zalidejo na stranpota, kako malo jih je, ki vsaj na zunaj kljubujejo zlu v sebi — ta pa, ki stoji tam ves majhen in izgubljen, je vedno znova podlegel in si bo le težko še kdaj uravnesel pot. Če je v človeku noč, je vse tako črno za njim in pred njim...

»Logar Franc, rojen leta 1888. v Zelenikah, sedlarski mojster po poklicu, oženjen, ima tri nepreskrbljene otroke od 6. do 15. leta, že večkrat kaznovan, iz Sušaka, kjer ima družino, pregnan, ker se je družil s temnimi elementi, od pristojnih oblasti zelo slabo opisan itd. itd. je obdolžen, da je dne 4. januarja t. l. nameraval vlomiti v trgovino A. Kobalove v Štepanji vasi ter s tem zakrivil poskus zločina tatvine v smislu § 316.«

Čudno neskladje to: neznatnost osebe, ki stoji pred sodno mizo — in živahnost kretanj, ki jih ta klaverna oseba med svojim zagovorom izvaža. Na črva sem se domislil, ki sem ga nekje pohodil in ki se je še dolgo, dolgo zvijal pred menoj na tleh...

Tako se je bilo zgodilo tisto usodno noč:

Gospodična Kobal Anica se je s spremeljavalko gđ. Babšek Frančiško vračala okoli pol 1 po polnoči proti domu. Ko sta se približali domači hiši, sta dve temni senci zbegnoma hušnili od tam in se spustili v divji beg. Prva senca: Človek bolj majhne, košate postave v kratkem sukniču. Druga senca: Človek, nekoliko večji od prvega. Gospodični sta se prestrašeni takoj domislili vlomilcev, zakaj pri Kobalu imajo trgovino in vanjo so že nekoč — 12. decembra pr. l. — prišli neznan tatovi vasovati. Večne duri so bile odprte — to se pravi: vlomljene, — vse drugo pa je bilo nedotaknjeno, ker sta bila vlomilca zasačena baš pri delu. Orožniki so bili takoj obveščeni o nameravanem vladu in dvema se je posrečilo, da sta na samotni poti za Ljubljano v smeri proti Hradeckega vasi kmalu nato zasačila begunca. Na po-

ziv »stojte, sta se obadva znova spustila v divji beg. Eden od njiju je res pobegnil in brez sledu izginil, drugega pa je orožnik Petrič Josip zgrabil za ovratnik in ga aretiral. Orožnik je ugotovil, da je bil slednji ves raztrgan in opraskan na kolenu in levi roki, ker je pri begu skočil čez žično ograjo.

Obdolženec se na moč temperamentno zagovarja in hoče z begotnimi potezami prstov po mizi natančno razložiti predsedniku senata, kod je tisto noč hodil in kod je bil.

Gospod predsednik pa ima očitno malo smisla za take sorte razlage in obtožencu zapove: »Ne mažite s prstom po mizi, rajši nam jasno povejte kako in kaj!«

V poročilu orožniške postaje je napisano, da je obdolženec svojo krivdo takoj po aretaciji priznal. Slednji to kategorično zanika in trdi, da so se orožniki vse to kr. tkomalo izmislili in se bridko pritožuje, kako grdo so delali z njim.

»Gospodje, kar tlačite me noter! Kaj boste imeli od tega, da odjeste kruh meni, moji ženi in mojim otrokom? Meni ni treba krasti, jaz imam srce, moje roke so poštene, one si znajo same prislужiti kruh!«

Poklicani priči Babšek Frančiška in Kobal Anica znova ponovita in potrdita, kar stoji že v obtožnici.

Obdolženec, čedalje bolj razburjen in ogorčen, pospeši svoj zagovor, kakor da se boji, da bi mogel do konca vsega povedati in govori, da bekedda besedo prebiteva. Zdaj zdaj prekine gosti tok besedi s teatralčno, skoro tragično umerjeno gesto:

»Kar je res, je res. Le zakaj bi tajil? Saj nimam smisla!«

In obstane za trenutek v togi negibnosti. Pa se koj spet razvname in začne znova energično gestikulirati in se braniti. Res, sem si dejal, res, ves kakor črv je človek: zvija se in zvija in se skuša rešiti, dokler je le en sam droben, majhen utrip življenja še v njem...

Sodba: Eno leto zapor, izgon in izguba častnih državljskih pravic za dobo petih let.

REKONVALESCENTOM nudijo krepilno hrano, ki osvežuje telo in se lahko prebavlja, 2—3 žličke

OVOMALTINE

v skodelici mleka za zajutrek in južino.

Mnogim ni znano

da bolečine v želodcu in črevih, hemeroidi, glavobol, nemirno spanje, nervoznost in slab apetit nastanejo zaradi slabe prebave, ki jo pa uredi in ozdravi znano čistilo FIGOL.

Prepričajte se tudi Vi, da preizkušena zdravila specialiteta čistilo FIGOL urejuje prebavo in Vam vrne zdravje.

FIGOL proizvaja in ga pošilja po povzetju Lekarna Dr. Semelič, Dubrovnik 2/44.

Originalni zabojček s tremi steklenicami stane z zavojino in poštino 105 Din, 8 steklenic 245 Din, ena steklenica pa 40 Din.

Zahtevajte na ogled množične zahvale in priznanja o FIGOLU!

★

Javna zahvala.

P. n. Lekarna Dr. Semelič, Dubrovnik 2/44.

Naročene tri steklenice Vašega odličnega preparata FIGOL so mi napravile tako zdrav apetit in poleg tega sem tako sposobna in sveža za vsako delo, da Vas prosim še za tri steklenice FIGOLA.

S spoštovanjem

Cveta Tomička Burička, učiteljica. Ljupca, 8. XI. 1927.

Koledar

Četrtek, 20. februarja: Elefterij, škof; Sadot, škof in tovariši, mučenici. Zadnji kraje ob 9.44. Herschel napoveduje sneg.

Osebnosti

— Poroke. Dolenjci: V ponedeljek 17. febr. je bila v farni cerkvi poroka g. Franc Zolca, sina posestnika iz Blat z gđ. Marijo Češarek, hčerko posestnika in gostilničarja v Dolenjcih. — Ruknica: V ponedeljek 17. febr. se je poročil g. Joško Lovšin, sin tukajšnjega uglednega kovaškega mojstra z gđ. Marijo Puhlije, hčerko posestnika, očeta bogoslovca Franceta Puhlija. Obilo sreče novoporočencem!

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni na službo v poveljstvo pomorskega zrakoplovstva poročnik bojnega broda I. razr. Arnold Medlička, strojni major Branko Tinti in nižji vojni tehnični uradnik 4. razr. V. Klajn; za vršila dolžnosti šefa pilota pilotske šole I. zrakoplovnega polka zrakoplovni poročnik Br. Fanel; za vršila dolžnosti kontrolorja poveljstva dunavske divizijske oblasti pih. kap. I. r. Ivan Mihič; za vršila dolžnosti intendanta poveljstva dunavske divizijske oblasti nižji vojni uradnik III. r. ekonomske stroke Dušan Kazi-mirovič-Podkrajšek in za vršila dolžnosti knjigovodje v intendanci poveljstva dunavske div. oblasti nižji vojni uradnik I. razreda ekonomske stroke Valentin Kurent.

Novi grobovi

— V Kranju je umrla posestnica gđ. Polonca Zupančeva, ki je 51 let bila zvesta sotrudnica tvrdke J. Sajovic v Kranju. Blaga pokojnica je bila sestra duh. svetnika župnika Ignacija Zupanca. Pogreb bo v petek ob 9.30 popoldne v Kranju.

— Na Rašici nad Gameljani je nenadoma umrl zadet od kapi posestnik Anton Sirnik. Bil je občesposlovan z gredom krščanski mož, dolgoletni občinski odbornik, cerkveni ključar itd. Številni družini ob izgubi skrbnega očeta naše iskreno sožalje.

— Na Vrhniki je umrla ga. Marija Brenčič, po domače Simčeva mati. Pogreb bo v četrtek 20. febr. Vrti in verni ženi časten spomin!

N. p. v m!

Mala kronika

★ Za žrtve katastrofe parnika »Dakse«. Velika nesreča, ki je zadela s potopitvijo parnika »Dakse« pri portugalski obali našo trgovinsko mornarico in vse Jugoslovane, je vzbudila povsod splošno obžalo-

Največjo izbiro

lepih slovenskih pesmi in nlesnih šlagerjev na gramofonskih ploščah ima

Ivan Bonač

odd lek za gramolone

Ljubljana, Šelenburgova ulica 5

M. H.:

Neredni Škratek

(Za naše malčke.)

Bil je nekdanji škratek Poskok. Stanoval je v temnem lesu, pod korenino stare buke. Vsi prebivalci gozda so ga imeli radi, kajti bil je pohleven, postrežljiv in rad pomagal kjerkoli in komurkoli je mogel. Imel je nežne, spretnosti prste in če je bil kdo bolan ali se rani, si boljšega zdravnika ni mogel želeči, kot je bil naš škratek.

Samo eno veliko napako je imel Poskok. Bil je neznansko nereden. Včasih se je zdelo vse kot začarano; nikjer ni mogel najti stvari, ki jo je potreboval.

Ravnokar je rabil robček iz najfinejše pajčevine, — pa robčka že ni bilo nikjer. Vse žepke je preobrnil — in rabi bi ga moral tako nujno!

V naglici je premetel Poskok vse svoje stanovanje; preobrnil svojo posteljo iz mahu, potegnil miše krzno, ki mu je služilo za odejo na tla, prevrnil vse želodne piskerčke v kuhinji, — robčka ni bilo nikjer.

Slednjič, bil je že hud nase in na ves svet, je našel robček pred hišo na klopi!

Ce bi Poskok ne bil tako pozabljen ali pa bolj reden škratek, bi svoje reči polagal tja, kamor spadajo. Večinoma mu ta njegova nerednost in pozabljenost ni mnogo škodovala; le čas je tratil in silno se je jezil. Ampak enkrat bi mu bila kmalu trda predlaž

lovanje Elementi morja so pogoltnili 36 naših mornarjev. Za temi žrtvami so se vršile v Dubrovniku, v Splitu in po drugih mestih žalne komemoracije. Uvedena je tudi velika akcija, da se omogoči nadaljnji obstoj zapuščenim svojcem pokojnih mornarjev. Pri tem ne smemo zaostati tudi mi. Dobrodelne prispevke sprejema »Jugoslovanska straža« in vsi njeni pooblaščenici.

★ Službena obleka za uradnike. Ministrski predsednik, general Živković, je kot notranji minister izdal pravilnik o službeni uniformi za svoje uradnike. Službena obleka nosijo okrajni inspektorji in uradniki I. in II. kategorije, ki so dodeljeni okrajnim glavarstvom, okrajnim izpostavam in državnim mestnim policijskim oblastem vseh vrst. Službena uniforma je svedana, delovna in poletna. Epolote so treh vrst: pletenice treh vrst, ki jih nosijo okrajni inspektorji; epolote iz četrtnih iztegnjenih vrst, ki jih nosijo okrajni glavarji, policijski upravniki, šefi oddelkov belgrajske mestne uprave, predstojniki mestne policije in policijski komisariji; epolote iz trojnih iztegnjenih vrst, ki jih nosijo ostali uradniki. Mesečni dodatek za službeno obleko uradnikov je 200 oziroma 150 Din. Uradniki se morajo, če nosijo službeno uniformo, pozdravljati s selutiranjem kakor vojaki. Službena obleka se mora nositi najmanj od 1. julija tekočega leta dalje. Mesečni dodatek za uniformo se bo pričel izplačevati s 1. marcem t. l.

★ Zlato v Dravi. Na Dravi, blizu Vraždinca, se bavijo nekateri kmetje iz Medmurja in vasi Draja z izvajanjem zlata. Tem ljudem pravi ljudstvo »zlatareji«. Prejšnji teden sta dva taka »zlatareja« izprala večjo količino zlatih zrncev iz peska in jo prodala v Vraždinu za 5800 Din. Nuša sta slučajno primeren in zlatih zrncev bogat kraj. Sedaj se je pričela za to zlato zanimati država, ki je že dala kopati na pešeni dravski obali na več krajih tudi v globini 21 metrov. Vsek meter izkopane zemlje izvelejo na površino največ zlata se nahaja v globini med 6 in 7 metrom.

★ Po 15 letih mora nazaj v kaznilnico. Iz mitroviške kaznilnice je 1. 1917, pobegnil kaznjeneec Anton Gerovac, ki je bil zaradi raznih zločinov obsojen na 15 let ječe, odsedel pa jih je vsega skupaj le 8 let in 10 mesecev. Gerovac se je nastanil v Sijljičevu pri Karlovcu ter se je pod imenom Ivana Vorvarskar bavil s krojaško obrtjo in trgovino. Ko je tako preživel skoraj 15 let v svobodi, se je oženil z neko služkinjo in si pridobil imetje, vredno 150.000 dinarjev in okoli 100.000 Din gotovine. Sedaj so ga razkrinkali, aretirali in odvabili nazaj v Mitrovico. Obliati sedaj preiskujejo kako je živel v svobodi in kako je prišel do denarja. Gerovac je zbežal že poprej, 1. 1911, iz kaznilnice ter je nekaj časa živel pod imenom Branko Alič v Koprivnici. Nato je živel v Mitrovici, dokler ni 1. 1928, prišel v Sijljičev, kjer se je pričel baviti z obrtjo. Kakor je bilo ugotovljeno, je v zadnjem času vložil v banko večji znesek denarja, kar je bilo sumljivo in so ga tako našli.

★ Sopek belih vijolic je nabral na poti iz Slivnice v Grobelno g. Jože Miklavc ter nam poslal to čudo narave. Bela odeja pokriva stajersko grudo, niti prve pomladne cvetke — izvenjsi vijolice — se še niso pojavile, pa silijo na plan že bele vičolice. Hvala lepa prijatelju za prijateljsko pozornost!

★ V Uradnem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 32 od 19. februarja je objavljena »Uredba o prijavljanju prebivalstva«, dalje »Odločba«, s katero se znižuje minimalna stopnja uvozne carine na prečiščeno žveplo in žveplov evet in se plugi in pljučna opravečja uvozne carine in »Izpremembe v pravilih o opravljanju diplomatske izprta višjega tečaja na višji pedagoški šoli v Beogradu«.

★ »Putnikova« potovanja. Društvo »Putnik« v Beogradu priredi društveno potovanje v Split v času od 1. do 5. marca ter društveno potovanje na razstavo v Lyonu v zvezi z izletom v Pariz v času od 5. do 14. marca. Podrobnejše informacije daje tudi »Putnik« v Ljubljani, Dunajska cesta 1.

★ Za postni čas priporoča Jugoslovanska knjigarna cerkvenim zborom sledeče skladbe: Foerster Anton: 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor. 12 Din. — Cantica sacra III. del, za moški ali ženski zbor. 30 Din. — Lamentariji in očitjanja za mešani zbor 8 Din. — Hribar P. Angelet: Postni in velikonočni napravi za mešani zbor. Part. 30 Din, glasovi po 10 Din. — Kimovec Franc: Rihar senatus, 21 pesni našemu Gospodu za mešani zbor. Part. 24 Din, glasovi po 8 Din. — Premrl Stanko: Cerkevni moški zbori. 40 Din. — Slava Sv. Križu. Postne pesmi za mešani zbor. 14 Din. — Cerkevna ljudska pesmarica. 50 Din, glasovi po 24 Din.

★ Zobni atelje E. Glavič v Litiji pri dr. Ukmarju sprejema od 8—12 in od 2 do 8; ob nedeljah od 8—12. Delo vestno, solidno, prvovrstno. Cene zmerno.

V gozdu je razsajal silovit vihar. Joj, to je bilo nesreč! Z gospo Mušico se je igral žogo in jo treščil s tako silo ob tla, da se ji je nežno krilce odlomilo.

Gospod Pajek pa tudi ni imel več časa svojih dolgih bederc spraviti na varno in ko ga je vihar z močjo loputnil po tleh, se mu je odlomila ena njegovih srednjih nožic.

Z zadnjimi močmi sta se sirota pobral in resnično imeli srečo, da sta našli vsaka svoj odlomljeni ud ter se tako privlekli do škratka Poskoka, da bi ju zopet pocelil.

Poskok jima je vzel perutce in nožico, ubožici pa položil na mehko posteljico iz mahu, da si najprej odpočijeta.

Medtem pa je navalil še trop drugih ponesrečencev, ki jim je vihar škodoval, na škratovo hišico. Bili so bolj lahki slučaji: spahnjena ti-palka, upognjene krilce in slično, tako, da je škratek vse te pacijente hitro in gladko odpravil.

Ko že ni bilo nikogar več, je poiskal sukanec in šivanko ter hotel pričeti svoje delo na Mušici in Pajku.

Toda — groza! Ne duha ne sluha ni bilo, ne o krilcu, ne o nožici! Niti pojma ni imel škratek kam da bi bil položil to dvoje.

Vročina ga je prešinjala. Kaj če bosta Mušica in Pajek pokvečena za vse svoje življenje? In kdo bi bil tega kriv? Samo ta njegova preklicana površnost in nered! Kaj če Mušica ne bo mogla nikdar več plesati po zraku in Pajek

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Čvrček za pečko. B. Opera: Švanda dudak. C. Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Mr. Hočevar, Šiška VII.

Nemški pesnik Theodor Däubler v Ljubljani

Kot gost ljubljanskega Pen-kluba bo znani nemški pesnik in pripovednik Theodor Däubler predaval in bral svoje pesmi v petek, dne 21. t. m. ob 8 zvečer v Dramskem gledališču. Predaval bo o Goetheju in helenizmu, nakar bo recital nekaj svojih pesmi.

V Beogradu in Zagrebu, kjer se je Däubler mudil kot gost tamkajšnjih Pen-klubov, so ga sprejeli izredno slovesno in prisrčno. Däubler je predsednik berlinskega Pen-kluba in se je predlaskim, za časa kongresa Pen-klubov v Oslu na Norveškem, izredno zanimal za Slovence. Spoznal nas je bil že v svoji mladosti, deloma v Trstu, kjer je spoznal lisenca na slovenskem odru, deloma v Ljubljani, kjer je pod Rožnikom preživel nekaj let. Brez dvoma ne bo drugi njegov prihod v Ljubljano zanj nezanimiv. Vsakdo izmed nas le želi, da bi iz naše prestolice odnesel kar najboljšo vtise.

Vstopnice za ta večer so po izredno znižanih cenah na prodaj pri dnevnih blagajni v operi.

Planinsko cvetje v naših gorah privabi pravega prijatelja planin, da se povzpne iz doline na jasne planine. Pravi turist je le tisti, kateri živi z naravo in čigar oko pozdravlja gorske cvetice ob poti. Prosvetna zveza priredi v petek 21. februarja zvečer v verandni dvorani, hotela Union zanimivo predavanje o naših gorskih cvetlicah. Predavanje pojasnjuje številne sklonične slike. Na to predavanje vjdno vauimo vse one prijatelje planin in prijatelje lepega cvetja, da spoznajo krasoto planinske flore. Predprodaja vstopnic sedeli 3 Din, s-oj-šča 2 Din v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta 5.

Materinski večer v zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece, Lipičeva ulica, se vrši v četrtek, dne 20. februarja ob 8 zvečer. Predaval bo g. dr. Breclj o temi: Mati in otrok. Vstop prost.

Gostje Mestnega loga. Ni letos hudega mraza, hvala Bogu, ampak zima je le in ni nikomur škodko pri duši, če ne ve, kje bo zvečer spal. Za hrano se še nekako pretrpi, morda se kje kaj priberači, vendar najhujša skrb je le za reveža, kje bo spal. Poleti magari kje na travniku, hudo pa je pozimi. Brezdomci imajo res sedaj ogrevalnico, so pa še tudi taki, ki se takim uradnim napravam raje izognejo. Tem pridejo prav šupe in skednji v okolici, posebno v Mestnem logu. Ali kaj, ko pa policija ve, da se med njimi skrivajo tudi ljudje s temno vestjo in jih zato preganja. V noči na sredo je zopet jezila na konjih policijska patrulja in prebrskala vse skednje. Iz sena je izvela osem brezdomcev, samih moških. Odvedla jih je v zapor, čez dan pa so bili zaslišani. Pri vseh enak odgovori: brez sredstev sem, brez službe, brez prenočišča. Policija je še pregledala svoje akte in zapiske in ugotovila, da ne ve nikomur med njimi kaj hudega očitati. Zagrešili so pač vsi prestopke vlagarstva, tak je namreč zakon, zato so morali vsi na sodišče. Tam bodo dobili za nekaj dni streho in hrano, samo ob svobodo bodo.

Velike tatvine čevljev pri tvrdki Krisper. Kriminalni urad ljubljanske policije je včeraj iz-gledal tako, kakor kaka čevljarica delavnica ali trgovina: na mizah, po policah, na oknih, na klo-pah in stoli, povsod sami čevlji. Lepi, lakasti, moški, ženski, usnjeni, kožuhovinski, zeleni, črni, rdeči, vsake vrste. Med temi čevlji bi se skoraj izgubil obraz obokane ženske, ki jo je zasliševal strogi kriminalni uradnik. Stvar je bila v kratkem taka: ženska je bila delavka pri tvrdki A. Krisper in je kljub ostri kontroli kradla čevlje in jih prodajala neki trgovki. Tako je v razmeroma kratkem času pokradla za okrog 10.000 Din čevljev. Končno pa je stvar prišla na dan in policija je nepošteno delavko prišla. Pri tvrdki so se svojčas tatvine že dojavljale, zadnje čase pa so prenehale ter je pri tej tvrdki ta slučaj prvi po dolgem času.

Polenovka nemožena se dobi vedno v delikatesni trgovini F. R. Kovačič, Miklošičeva c. 32.

Karl May v r'e ek: KRIZEM DO LUTNO-EM - Med Jez di - le zle.

Cena kot dosejanih po Din 13.-. Vsi štirje zvez-ki, »Krizem do Jutrovem« tvorijo zaključno zbirko spisov in se dobio tu i v skupni ve-zavi polplatno Din 65.- in celoplatno Din 70.- Narocite pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Maribor

□ V prisrčno manifestacijo za slovansko kulturno vzajemnost naj se izpremeni nocojšnji prosvetni večer, na katerem bo predaval g. prof. France Vodnik iz Ljubljane o poljskih pisateljih svetovnega slovesa. Predavanje ponazorjuje lepe sklonične slike. Nastopi tudi akademski pevski zbor.

□ O zgodovini Maribora je predaval več-raj zvečer v mestni posvetovalnici v okvirju strokovnih večerov, ki jih prireja društvo magi-stratnih uslužbencev, prof. Baš, ki se od svo-jega bivanja v Mariboru sem peča z razisko-vanjem zgodovinsko-geografskih posebnosti me-sta Maribor ter njegove bližnje okolice. Raz-pravljal je v enournem predavanju o razvoju mestne uprave od rimske dobe, pa preko raznih srednjeveških mestnih privilegijev in fevdalne mestne uprave v leto 1849, ko je izšel provizo-rični občinski zakon. Definitivno je bilo reše-no vprašanje občinskega reda za mesto Mari-bor leta 1366. Zlasti zanimivo je prikazal vprašanje ureditve razmerja med samim mestom in predmestji, ki je postalo aktuarno po letu 1848 z ukinitvijo fevdalne mestne uprave, na pod-lagi katere je na primer magdalensko pred-mestje spadalo k okraju Vetrinski; dvor, do-čim sta spadali koroško in graško predmestje h-grajski upravi, dokler se ni po dolgotrajnih po-gajanjih izvršila inkorporacija predmestij. — Vzporedno z razvojem mestne unrave je pre-davatelj razmotril razvoj mestne meje, ki je v najtesnejši zvezi z upravnim razvojem in ki se je kompliciralo zlasti po letu 1848 ko je iz političnih, gospodarskih in drugih razlogov zo-rela odločitev, da se mestne meje potisnejo preko mestnega obzidja. Za svoja izvajanja, ki so bila za polnoštevilno navzoč mestne usluž-bence zelo poučna ter instruktivna, je predava-telj žel toplo priznanje hvaležnih poslušalcev.

□ Iz mestnega sveta. Na torkovi seji sta se podeli gradbeni dovoljenji Rud. Kodelj za preureditev hiše in gospodarskega poslopja ob Radvanjski cesti 55 ter Francu Golob za pre-ureditev hiše v Mlinški ulici 4 — Odklonili pa sta se gradbeni dovoljenji An-tonu Maj za gradbo pritličnega poslopja za prodajalno in iz-delovalnico mila, olja itd v Zidovski 14 ter Fr. Lubej za gradbo zidanega prodajalnega pavi-ljona v Motherievi ulici. Uporabno dovo-ljenje so dobili Vekoslav Sturm za gradbo eno-nadstropne stanovanjske hiše ob Vrbanovi ulici št. 71, Jurij Juteršnik za gradbo enonadstropne hiše v Magdalenski 34 ter Franc Zemljčič za pre-ureditev in nadzidavo nadstropja na hotelsko poslopje na Grajskem trgu 3.

□ V studenški Ljudski univerzi predava drevi ob 19 gospa Anka Mešičekova o varnem gospodinjstvu.

Prenaglega radovanja hitrejši konec. V eni izmed svojih zadnjih števil se je oglasila »Volksstimma« in je sledila v zadnji številki tudi »Delavska politika« z nekako škodoželj-nostjo sta poročala oba lista o obsodbi, ki jo je izrekla ljubljanska zdravniška zbornica nad pe-timi mariborskimi zdravniki. O zadevi smo bili tudi mi dobro poučeni: poročali niso o, ker smo čakali, kako se bo zadeva zaključila. Vemo, da omenjena lista tega bržkone ne bosta poročala; zato izpolnjujemo mi svojo poročevalsko dolž-nost ter beležimo: Ljubljanska zdravniška zbor-nica (disciplinsko sodišče) je pred nedavnim izrekla obsodo proti petim mariborskim zdrav-nikom radi svoječasne njih nastopa pri volitvah v tukajšnje zdravniško društvo. Priza-deti so bili: dr. Dernovšek dr. Jurečko, dr. Ko-renčan, dr. Novak in dr. Wankmüller. Krivice pa ne maramo nikomur delati; zato in pa v svrhu razjasnitve skrivnostnih govoric, ki švi-gajo po mestu, pristavljamo, da je pristojno mi-nistrstvo zadevno obsodo te dni zavrnilo. Če boste »Volksstimma« in »Delavska politika« po-lagali važnost na ta naš pristavek, ki ga dodaj-amo v misli objektivne poročevalske službe — njihova stvar; grenki počutki, ki slede pre-narum veselju — tudi njihove stvari.

□ Prleško gostivanje na Pobrežju je min-lo. Paj, lušno je bilo. Ti je lahko 70, ka nisi prisa. Samo prehitro je minilo V Prlekiji te ali takšno gostivanje duže trpi. Tan se po štiri dni lušno majo; v nedelo pa še se na ostajnikih znajdejo. Pa tudi mi smo svoj namen dosegli: pokazati totin luden, kak se te ali prleške puce n čehi ženijo. Naval pa je bija — kšni, da so nan skoro dvorano raznesli. Keko ludi pa je moglo oditi, ka neso več placa dobili. Pa se so si sami krivi, se je bilo že prle rečeno: urle de ker prisa, bojši plac de doba, po vekši falat gibajne. Za tiste pa naj bo toti trati, ka še jih mogče v toten fašenk, če ne, pa gvišno v pri-hodnjem povabimo. Naša nevestna mati, ki so toto gostijava vkup spravili, majo še eno puco za ženiti. Tistikrat pa de glih tak lušno ali pa še bole.

Celie

□ V nedeljo 23. februarja priredi Gledališka družina Katoliškega prosvetnega društva v Celju znano vlezabavno dr. Dobovškovo »Radikalno kuro«, katera se vrši v Narodnem domu ob 4 popoldne. Vjudno vabimo vse pri-jatelje in znanee naše Gledališke družine, da se sigurno udeležite te predstave. Vstopnice se dobijo v predprodaji v Slovskovi tiskovni za-druži (poleg Marijine cerkve) do sobote zvečer, na dan predstave pa v Narodnem domu od 9 do 12 in od 2 popoldne dalje.

★ Za osveženje krvi pijte skozi nekaj dni vsak dan zjutraj čašo naravne »Franz-Josef« grenčice! Po mnogih zdravniških predpisana »Franz-Josef« voda urejuje delovanje črev, kre-pi želodec, zboljšuje kri, pomirja živce in po-vzroči tako splošno dober počutje in jasno gla-vo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekar-nah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

so nanašaji pot po katerem prihajajo bolezenske ka- v naše telo Zato nudijo NAJBOLJ E VAR-STVO proti prenosu nalezljivi ih boleznih dihalnih organov okusne ANACOT - pastile ar Wandera. Uobivajo se v vseh lekarnah Varujte se izdelkov, ki v zadnjem času imitirajo ANACOT-pastilje,

Ptuj

△ Da pregleda in preiskusi avtomobile, je v torek iz Maribora prispela komisija s policijskim direktorjem g. Krševanom na čelu.

△ Na železniškem običnem zboru, ki se je vršil v ponedeljek pri gostilničarju Seguli, je poročal delegat Mikec iz Ljubljane Z malimi spremembami je bil izvoljen dosedanjí odbor z istim predsednikom.

△ Poroka. V ponedeljek, dne 17. t. m., se je poročil g. Peter Ojnik, posestnik in gostilničar v Moškanjcih z gđc. Anico Segula posestnikovo hčerjo iz Dornave pri Ptuj. — Poroka se je izvršila v Dornavi na najsvečanejši način in po prileških starodavnih tradicijah Mlademu in krščansko zavednemu paru iskrene čestitke!

Škofja Loka

Danes odide od nas gospod kaplan Veider Ivan na svoje novo mesto kot župni upravitelj. Zamenjal je gorenjske planine z dolenskim gricki; njegovo domovilišče bodo Poljane pri Toplicah, nekaj ur od Novega mesta. Dve leti in pol je preživel g. kaplan med nami. Ves čas se je zelo skrbno brigal za kras v farni cerkvi, za mladino in šolo, pa prav tako tudi za Prosvetno društvo, katerega predsednik je bil ves čas svojega bivanja v Škofji Loki. Zato mu je društveno članstvo pretekli ponedeljek napravilo pristen poslovilni večer, na katerem so se od njega poslovili vsi zastopniki posameznih odsekov in krožkov našega društva. Naš novoustanovljeni pevski odsek pa mu je zapel Gregorčičovo »Nazaj v planinski raj«. Gospod je ob slovesu obljubil, da bo še prišel na Gorenjsko in mi mu zakličemo: »Bog blagoslovi Vaše delo v novi župniji! Ko se boste spomnili na nas Gorenjce, prihitite zopet pod naš Ljubnik! Pozdravljeni! Na veselo svidenje!

Sport

Zborovanje podzvez v Belgradu

Dolgo so se trudili razni sportni delavci, da so pripravili po razpuščenem zborovanju JNZ sestanek vseh podzvez. Mnogi so pričakovali, da bo to zborovanje, ki se je vršilo v nedeljo v Belgradu, rešilo jedno spora, to je vprašanje, kje naj bo sedež zveze. Ali Belgrad ali Zagreb. V obeh mestih so pa ravno v tem vprašanju nepopustljivi. Kompromis je skoro nemogoče. Da bi se pa pokazal vsaj del uspeh te konference, se je sčlenilo, da se o prenosu zveze ne debatira, temveč bo to vprašanje rešilo glavno zborovanje JNZ 16. marca v Zagrebu.

Kako različni so bili predlogi o reorganizaciji JNZ, priča službena objava JNZ. Upravnim zagrebške in belgrajske podzveze je bilo naloženo, da v 14 dnevih izdelajo sporazumen predlog, kako mislijo razširiti svoj delokrog. Vendar ta predlog ne sme biti tak, da bi na kakršenkoli način posegal v delokrog drugih podzvez.

Tudi je konferenca napravila važen načelen sklep glede prestopanja igralcev iz kluba v klub. Vojakom in dijakom se ne bo dovoljevalo več takojšnje nastopanje. Delegati ljubljanske podzveze so predlagali nov način odigranja državnega prvenstva. In sicer naj bi se osnovali dve ligi, zapadna in vzhodna. LNP mora ta svoj predlog podrobno izdelati in poslati JNZ in drugim podzvezam. Toliko službena objava.

△ Politika pa prinaša zanimivo vest, da je zagrebška podzveza prejela 38 novih klubov, katere bo JNZ sprejela za redne člane. Če je to res, se vidi, da so Zagrebčani čas po razpuščenem zborovanju dobro in spretno izkoristili. Kajti teh 38 klubov ni ničesar drugega kakor glasovi, ki jih Zagreb rabi, da si obdrži sedež zveze. Ta vest pa jasno kaže, da razmere v JNZ nikakor še niso take, kakršne so nujno potrebne za uspešen razvoj našega nogometa.

Ljubljansko podzvezo so na tej konferenci zastopali, ne kakor smo že javili, gg. Lukežič in Marinčič, temveč tudi g. Kuret, torej trije delegati in ne samo dva.

★

Službeno iz LHP. Druga redna seja u. o. se vrši danes ob 20 v damskem salonu kavarne Emona. K seji se vabijo zastopniki klubov v svrhu izrečanja prvenstvenih tekem pomladne sezone. Navzočnost vseh odbornikov je nujno potrebna. — Tajnica.

Turistika

Krško. Agilni odsek Posavske podružnice SPD je tekmo kratke dobe zaznamoval vidne uspehe tako v markiranju poti, smučarskem tečaju za mladino, predavanjih in priateljskih večerih. V nedeljo 23. t. m. bo ob 20 predaval znani veletrist prof. J. Mlakar o poti na Matterhorn in Monte Rosa. Predavanje bo spremljano s skopičnimi slikami. Pravo planinsko veselje pa bosta poživila salonski orkester in pevski kvartet.

Nogomet v tujini

Južna Nemčija v prvenstvenem boju. Prva polovica tekmovalja je končana. Prvaki vseh 8 okrožij Južne Nemčije so odigrali vsak 7 iger, torej polovico svojega programa. Izmed njih je zmaga drž. prvaka Sp. Vgg. Fürtha, ki je kar s 6 : 0 odpravil F. C. Freiburg. S tem pa ni mogel Sp. Vgg. Fürth osvojiti prvega mesta v tabeli, kajti tam stoji z 1 točko navedena slika v tej sezoni prav dober Eintracht Frankfurt. Danes prerokovati, kdo bo letošnji prvak Južne Nemčije, je po odigrani polovici tekmovalja prav težko. Trije klubi so, od katerih je vsak sposoben priboriti si vstop v finale. To so lanksi nemški prvak Sp. Vgg. Fürth, potem sedaj vodeči Eintracht Frankfurt ter neumorni Bayern München. Ti trije se v vodstvu stalno menjavajo. Golovo pa bo odločila večja rutina in vzdržnost v tem velikem in častnem boju, kajti prvak Južne Nemčije potem tekmuje za naslov državnega prvaka z zmagovalci iz drugih delov velike Nemčije.

Iz društvenega življenja

I. redni letni občni zbor Stokovnega društva lapelniških pomočnikov v Ljubljani se vrši v soboto, dne 22. februarja ob 8 zvečer v Prešernovi sobi »Novi svet« Gospodarski cesti. Pozivamo in vabimo prav vse lapelniške pomočnike, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. — Odbor.

Za prireditev ladjarske Straže 22. februarja v Unioni so bila vabila že razposlana. Ako ga kdo pomotoma ni dobil, kar je pri obilici poslovov mogoče, ga lahko zahteva pri tajništvu, banska palača, II. nadstropje, soba št. 25, ali pa zvečer pri blagajni ob prireditvi.

Šiška. Fantovski odsek Šišenske prosvete ima danes ob pol 8 zvečer sestanek. Pridite točno!

Primorci! V petek, dne 21. t. m., se vrši važen sestanek v Narodnem domu v knjižnici ob pol 9 zvečer. Prosi se, da se istega vsi udeležijo. Odbor.

Občni zbor podpornega društva mesnihi delavcev v Ljubljani se vrši v petek 21. februarja ob 8 zvečer v Mestnem domu.

Radio

Programi Radio-Ljubljani

Cetrtek, 20. februarja: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio orkestra. — 18.30 O jeziku in jezikih, dr. Bajc. — 19.00 Dr. Rupel: Srbohrvaščina. — 19.20 Uvod v opero. — 19.30 Prenos ljubljanske opere: Weinberger: Svanda dudak. — 22.00 Časovna napoved in poročila, lahka glasba.

Petek, 21. februarja: 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert Radio-orkestra. 18.30 Dr. Bohinec: O zrakoplovstvu in Zepelinovem poletu. 19.00 Gospodinjstva ura: Cilka Krekova. 19.30 Dr. Leben: Italijanščina. 20.00 Benjamin Ipavca večer. 21.00 Koncert Radio-orkestra. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi

Petek, 21. februarja:

Belgrad: 18.00 Jazz na ploščah. 20.00 Prenos opere iz belgrajškega gledališča. — Varšava: 17.45 Koncert zabavne glasbe. 19.25 Reproducirana glasba. 20.05 Malo glasbe. 20.15 Simfonični koncert varšavske filharmonije. — Budapešt: 12.05 Koncert vojaške godbe. 17.30 Koncert radio-orkestra. 19.30 Zborni koncert. 20.30 Recitacijski večer. 21.05 Reproducirana glasba, nato koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11.00 Koncert radio-orkestra. 15.30 Reproducirana gl. 20.00 Klavirski koncert. 21.05 Pevski koncert. — Milan: 11.25 Reproducirana glasba. 12.30 Koncert radio-orkestra. 17.00 Koncert kvinteta iz Torina. 19.15 Koncert. 20.30 Simfonični koncert, nato zabavna glasba. — Praga: 19.05 Koncert zabavne glasbe. 20.00 Leo Janáček večer. 21.00 Pevski koncert. 21.30 Klavirski koncert. — Langenberg: 20.00 Koncert zabavne glasbe. 21.20 Koncert iz del J. Brahmsa, nato plesna glasba. — Rim: 13.00 Koncert radio kvinteta. 17.30 Koncert zabavne glasbe. 21.02 »Stambulski rožar«, opereta. — Berlin: 19.00 Koncert Jazz-solistov. 20.50 Izvleček iz Troubadourja, nato plesna gl. — Katowice: 20.15 Simfonični koncert. 23.00 Literarna ura v francosčini. — Toulouse: 18.55 Zabavna glasba. 19.00 Recitacija. 19.30 Vesele pesmi. 20.25 Pesmi. 21.00 Koncert zabavne glasbe. — Stuttgart: 19.30 Koncert orkestra filharmonije. 20.45 Nočni pogovori. 21.45 Sonata za violino. — M. Ostrava: 12.00 Koncert orkestra. 17.10 Reproducirana glasba. 19.15 Drama. 20.30 Reproducirana glasba. 21.00 Orkestralni koncert. 22.15 Zabavna glasba.

Konferenca gospod. zbornic v Ljubljani

Začetkom marca bo v Ljubljani konferenca zastopnikov službodajalskih in gospodarskih zbornic iz vse države. Na konferenci bodo med drugim razpravljana naslednja vprašanja: 1. Predlog ministrstva poljedelstva o pobiranju posebne dajatve

pri izvozu blaga v višini 6% vrednosti; 2. organizacija naše informacijske službe v inozemstvu v zvezi z zavodom za pospeševanje zunanje trgovine; 3. načrt zakona o pomorskih zbornicah, in 4. predlog zakona o zborničnih dokladah.

BILANCE IN POSIOVNA POROČILA

Zadružna banka v Ljubljani. Zavod, ki stoji blizu socialistično orientiranemu delavskemu združenemu pokretu, izkazuje tudi v preletu napredok. Tako beleži stalno naraščanje zunanjih tujih sredstev: lani so se hran. vloge zvišale ob 688 na 7.024, vloge na tek. račun pa ob 8166 na 12.181, skupno ob 15.046 na 19.205 milj. Din. Med aktivami omenjamo zvišanje skoro vseh postavk, le menice so nazadovale. Skupno je lani bilanca vsota narasla od 21.262 na 25.568 milj. Din. Pri povečanju brutodonosov od 2228 na 2522 milj. se je tudi povečal čist dobiček od 0.361 na 0.391 milj. Din. Občni zbor zavoda se vrši 8. marca ob 16 in je na dnevnem redu poleg bilance tudi volitev uprave in nadzorstvenega sveta. Predlagana bo zopet 6% dividenda.

Združene opekarnice, Ljubljana, izkazujejo za leto 1929, produkcijsko 6.9 milj. komadov sir. blaga (1928 7.7 milj.). Kapaciteta tovarne pa ni bila popolnoma izrabljena, čeprav je bilo dosti popravil zaradi živahnega stavbnega gibanja. Podjetje je lani izvršilo več investicij in bo še bolj racionaliziralo obrat. Podjetje se poslužuje prav malo tujih sredstev in izkazuje pri glavnici 1.0 milj. donos 1.395 (1.700) milj. Din. Iz bilance je razvidno nadalje, da so se povečali dolžniki, zmanjšale pa zaloge blaga. Čisti dobiček znaša 0.727 (0.367) milj. Din in se izplačuje 60 Din dividende na delnico (1928 30 Din).

Bančne bilance. Jugosl. Unionbanka zaključuje leto 1929. s čistim dobičkom 24.4 (22.59) milj. in bo dividendo zopet 10% (20 Din). Centralna banka, Belgrad, Kapital 5.0, vloge na hran. knjiž. in tek. račun 32.9 (21.9), reeskont 5.0 (3.8), čisti dobiček 0.78 (0.74), dividenda zopet 12%. — Belgrajski kreditni zavod: glavnica 6, vloge 23.8 (24.84), čisti dobiček 1.1 (1.15) milj. Din. — Belgrajska založna banka, Kapital 12.0, hran. vloge 45.7 (48.6), tek. račun 12.5 (18.6), donos 11.94 (14.66), čisti dobiček 2.96 (4.7) milj., dividenda 50 Din (na 300 Din; leto 1928. 60 Din). — Češko-slovaška banka, ki se je lani preselila iz Daruvarja v Zagreb, in povečala glavnico ob 2.5 na 5 milj. Din, izkazuje lani dvig vlog na knj. in tek. račune od 25.3 na 31.3 milj. in povečanje čistega dobička od 0.188 na 0.394 milj. Din. (pravico na dividendo ima samo 2.5 milj. glavnice).

KONKURZI IN LIKVIDACIJE

Insolvenca. Mlinarska (tvrda Brača Vidiš v Splitu) je začela v plačilne težkoče. Aktiva znašajo 1954, pasiva 2858 Din. Tvrda nudi 50% poravnava.

Odprava konkursa. Gašperin Ciril, trgovec v Begunjah na Gorenjskem (sklenjena prisiljena poravnava).

★

Izplačilo terjatev naših zadrug pri graškem Verbandu. Kakor znano je svoječasno bilo mnogo stajerskih zadrug včlenjenih pri graškem Verbandu, kjer so imele tudi naložene znatne vsote. Na podlagi konvencije med našo državo in Avstrijo se je naša država obvezala plačati te naložbe (po tečaju 4 krome 1 Din). Izplačila je tudi že dva obroka, toda plačilo zadnjega obroka se je zavleklo in sedaj je prišel na intervencijo g. ministra za šume in rude dr. Korošca zadnji obrok. Tako je dobila Zadruga zveza v Ljubljani za svoje delnice zadnji obrok (328.000 Din) in ga bo izplačala zadrugam na Stajerskem, ki so včlenjene sedaj v Zvezi.

Izpremembe v trgovinskem registru. Vpisi: Ing. Milan Lenarčič, kamnomol. Josipol pri Ribnici na Pohorju; Fr. Gorjanc, trg. z lesom in dež. pridelki v Kranju; Srečko Kobi, lesna ind. in trg. z meš. bl. Ljubljana; Stare Saša (gozdno seme itd.) v Mengšu; Ignac Iren, lesna trg. in parna žaga na Verdu. — Izbris: Martin Klammer, Dolenja vas pri Cerknici (opustitev); J. Mozetič, trg. z vinom in žganjem na deb., Kandija (umrl).

Milo ELIDA Favorit

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljublj. kred. 125 den., Prastedion 930 den., Kred. zavod 170 den., Strojne 75 den., Vevče 132 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 230—260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 404.50, kasa 403.50—401.50 (405, 404, 403.50), termini: 2 405, 3 405 bl., 12 413—414 (416, 413, 415), 7% inv. pos. 80.50—82 (81), agrari 51 bl., 8% Bler. pos. 90—90.75, 7% Bler. pos. 80—80.75. — Bančn. pap.: Union 203 204 (204), Poljo 65.125—66, Hrv. 50 den., Kred. 101 den., Jugo 87—88 (87). Ljublj. kred. 125 den., Medjun. 60 den., Nar. 8576 den., Prasted. 927.50 932.50, Srpska 163 den., Zem. 135—140 (138), Ravnagora 75 den., Elna 163 den., Kat. 36 den. — Ind. pap.: Guttman 185—190, Našice 1650 bl., Nihrg 4 bl., Nar. sum. 40 bl., Slavonia 88—90, Slavex 200 den., Danica 110—120, Dra. va 280—325, Sečera 300—325, Osj. Hrv. 210 bl., Brod. vag. 120 bl., Union 139—140 (140), Nar. ml. 20 den., Isis 23 den., Ragusa 425 den., Oceanis 180 den., Jad. plov. 405 den., Trbovlje 481—482 (483, 482), Vevče 130 den., Piv. Sar. 170—180.

Belgrad. Narodna banka 8580—8630, 7% inv. pos. 82, agrari 52, vojna škoda 405.50, 2 408, 3 408—410, 4 410.50—412.50.

Dunaj. Podon-savska-jedran. 91.55, Wiener Bankverein 21, Creditanstalt 51, Escompteges 170, Slavex 10.55, Alpine 35, Trboveljska 58.50, Kranj. ind. 31, Leykam 6.10, Rima Murany 102.10.

Zito

Danes so prišla od čikaške borze spet ugodnejša poročila, radi česar se je pri nas položaj tudi nekoliko uvrstil. Popravševanje po pšenici je nekoliko ponehalo, vendar je še vedno zelo malo ponudb. Koruza se pri neizpremenjenih cenah dobi živahno trguje. Oves se je nekoliko uvrstil ter se zahteva za bačko blago 145—150 naklad. post. V ostalem ni izprememb.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Zaključeni so bili 3 vagoni pšenice.

Novi Sad. Oves bač. in srem 140—142.50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 4 vagonne pšenice, 3 vagonne ječmena, 42 vagonov koruze, 2 vagona otrobov. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence zelo trdna. Promet žitahen. Pšenica marec 21.56—21.92, zaklj. 21.84—21.85, maj 22.52—22.80, zaklj. 22.79—22.80, oktob. 22.80—23.17, zaklj. 23.09—23.10, rž marec 12.25—12.70, zaklj. 12.60—12.61, maj 13.05—13.45, z klj 13.44—13.45, okt. 14.48—14.72, zaklj. 14.63—14.65, koruza maj 13.08—13.90, zaklj. 13.90—13.92, juli 14.32—14.45, zaklj. 14.45—14.50, tranzit maj 12.60—12.92, zaklj. 12.91—12.92.

Živina

Ljubljanski sejem 19. t. m. Dagon je znašal (v oklepajih število prodanih glav): 183 (40) konj, 70 (30) volov, 18 (7) krav, 7 (5) telet in 32 (21) prašičkov za rejo. Iz teh podatkov je razvidno, da dagon ni bil znoten, to pa radi slabega vremena. Kupcija je bila srednja in se cene ostale napram prejšnjemu sejmu neizpremenjene kakor sledi: vol 1. 9 Din, II. 8, III. 7, krave debele 5.50—7, klobasice 3—4.50, teleta 13.50—14.50 (vse v Din za kg žive teže) konji po starosti in kakovosti do 5000 Din, prašički za rejo 150—300 Din za komad.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 8 zvečer.

Cetrtek, 20. febr.: »Cvrček za pečjo«. Red B. Petek, 21. febr.: Recitacijski večer nemškega pesnika Däublerja. Izven.

Opera:

Začetek ob 8 zvečer.

Cetrtek, 20. febr.: »Svanda dudak«. Red C. Petek, 21. febr.: »Boheme«. Red A.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 20. februarja ob 20. uri: Gostovanje »Sinje ptice«. Petek, 21. februarja: Zaprt. Sobota, 22. februarja: Ob 20 »Lepa pustolovščina«. Ljudska predstava pri znižanih dramatskih cenah. Zadnjič.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 21. februarja ob 20: SNEG. Gostovanje Mariborčanov.

6132 mučencev na Kitajskem

1. februarja 1927 se je na odlok kongregacije sv. obredov pričel takozvani informacijski proces o 2418 mučencih frančiškanskih misijonov na Kitajskem. V jezuitskem misijonu Čeli je sedaj v teku ravno tako velik proces. Samo v severnih delih vikarijata Sientsin štejejo 3714 mučencev, ki so za časa bokserske vstaje (leta 1900) žrtvovali svoje življenje za Kristusa. Od vseh teh mučencev poznaajo natančno osebne podatke. 2000 teh pa je predmet 300 informacijskih procesov v sami Kitajski. Rezultati teh procesov, ki so izvršeni z največjo skrbnostjo, gredo potem v Rim k nadaljnjemu raziskovanju ali morebitni otvoritvi procesa za proglasitev za blažene. V sami Kitajski je bilo že nad 700 sej v tej zadevi: prisega, spričevala, zapisniki, preštave, podpisi; tako gre vedno pri teh cerkvenih ugotovitvah. Neki misijonar piše: »Pogani in celo kristjani se čisto čudijo nad tolikim trudom, nad tako pozornostjo, katero posvečujejo ubogim ljudem, preziranim ženskam, kmetom in otrokom, ki v njihovih očeh ničesar ne pomenijo. Sedaj se tu ravno razpravlja o dveh nabiralcih zelišč. Pred 30 leti sta na neki skriti

stezi pri Kingčaju prišla ob življenje. Napolnaga sta potovala s košaro na hrbtu in s sekiro v roki proti Ču-kiaho. Nenadoma so izza nekega grmovja skočili bokserji z lovskimi noži v rokah. »Sta kristjana?« — »Da.« — »Ali hočeta odstopiti od vere?« — »Ne!« Minuto pozneje sta bila oba mrtva. In kmalu sta bila ta uboga zeliščarja povzdignjena do oltarske časti.

V ogromnem številu 6132 mučencev, frančiškanov in jezuitov, pa še niso vštete vse žrtve, ki so padle l. 1900. Pomislimo samo na pekiški okraj, kjer je umrlo na tisoče mučencev, katerih spominu je lazarisht Planchet posvetil dve debeli knjigi. Tudi v drugih jezuitskih vikarijatih je padlo na tisoče mučencev. In koliko mučencev je videla Kitajka pred in po letu 1900? Brez dvoma nima nobena druga dežela razen rimskega cesarstva toliko mučencev, kakor Kitajka. Ali ni to dejstvo najsijajnejša podlaga za domačo kitajsko cerkev, ki bo sedaj osnovana? Ne bo li mogla ta cerkev s ponosom stopiti poleg njenih starejših sestra v Evropi?

Hotel »Savoy Univers« v Baselu, kjer bo do 1932 začasni sedež mednarodne reparacijske banke

Potrpežljiv šofer

Šofer Said Abdul Hafis v Bombayu je bil mehanik, ki je popolnoma zaupal v poštenost svojih potnikov. Nekega dne je v pristanišču neki Američan najel njegov avtomobil, da bi se tik pred odhodom ladje peljal v mesto. Šofer je tuju vestno pokazal vse zanimivosti. Po končani vožnji je odhitel Američan na krov svoje ladje in dejal šoferju, da nima nič denarja pri sebi, da mu bo pa takoj po kakem mornarju poslal zasluženo plačilo. Said Abdul je bil s tem zadovoljen, posebno še, ker je pričakoval visoko napitnino. Komaj je bil Američan na ladji, je ta odplula proti nekemu avstralskemu pristanišču.

Šofer je opazil, da je ladja odplula, pa je ostal miren in tudi ni izgubil zaupanja v poštenost svojega potnika. »Sahib mi je moj denar obljubil, v imenu alaha ga bom potrpežljivo čakal.« Pretekli so tedni in Said Abdul je še vedno čakal v pristanišču. Njegovi tovariši so se norčevali iz njega. Za slučaj se je zanimala policija in časopisi so prinesli o tem obširna poročila. Ubogi šofer pa ni obupal in čakal skoraj pol leta na svojega potnika. In ni zastoj čakal. Američan, ki je slučajno bral neki bombajski časopis, se je spomnil na svoj dolg in je po ameriškem konzulatu poslal za potrpežljivega šoferja ček, ki je daleko nadkrilil njegove nade.

Cudodelni zdravnik iz Gallspacha. Ze dolgo časa razburjajo medicinski svet čudežna zdravjenja avstrijskega zdravnika Zeileisa, ki trdi, da s posebnimi aparati lahko ozdravi vse bolezni. Vsak dan obišče na stotine bolnikov Zeileisov zavod v Gallspachu. Neki berlinski univerzitetni profesor je te dni označil Zeileisa za navadnega mazača, nakar je Zeileis vložil tožbo in se bo obravnavala vršila v Berlinu. Na sliki na levi: Zdravljenje z Zeileisovimi in električnimi aparati. Na desni: Cudodelni zdravnik Zeileis

Oster napad na Dovgalevskega

Pariški ruski list »Vozroždenije« je te dni prinesel »Odprto pismo Dovgalevskemu«, katerega je napisal znani ruski časnika A. Renjnikov. Pismo je pisano v zelo ostrem tonu z željo, da Dovgalevskega izzove, da pisca toži.

V tem pismu Renjnikov obdoljuje Dovgalevskega, da je v sredi belega dne izvršil na pariški ulici zločin in pravi: »Ako vi niste morilec, razbojnik, ampak lopov, tožite! Ako niste lopov, ampak varalica, tožite! Če niste varalica, ampak bojazljivi sovjetski potepuh, dokažite tudi to.« Dalje Renjnikov izjavlja: »Pravični sodniki naj odločijo, ali me je treba strogo kaznovati za tako opredelitev vaše komunistične osebnosti.« Pismo se konča v še ostrejšem tonu, kakor je začetek. Renjnikov imenuje Dovgalevskega razbojnika in vagabunda, in kliče: »Pozovite nas končno na odgovor!«

V pariških časnikarskih krogih je zavladalo veliko zanimanje, kaj bo Dovgalevski napravil na to pismo; ali bo tožil, ali ne? Če bo tožil, potem stoji Paris pred novim procesom, ki bi bil seveda čisto demonstrativen politični proces.

Dogodiščina komorne pevke

Nekemu new-yorškemu filmskemu podjetju se je pred kratkim posrečilo, da je pridobil komorno pevko gospo Marijo Jeritzo za nastop v tonfilmu. Pevka je bila že v ateljeju, mikrofoni je bil že pripravljen za snemanje njenega glasu, ko pristopi nenadoma k vodji snemanja neki gospod, ki se navzočim predstavi za mr. Soudso, ki mora kot zastopnik neke gramofonske družbe, ki je v posesti od gospe Feritze osebno podpisane pogodbe, po kateri ne sme nobeno drugo podjetje napraviti kaknega posnetka ga. Jeritze, najodločnejše protestirati proti tej prekršitvi pogodbe. Pokazalo se je res, da je gospa Jeritza pred kakima dvema letoma podpisala pogodbo, po kateri sme samo ena new-yorška družba reproducirati njen glas. Na to pa je brzokona pozabila in sedaj je bila opomnjena na tako neprijeten način. Dober svet je zlata vreden. Zastopnik gramofonskega podjetja ni hotel popustiti. Pravica je bila seveda na

strani gramofonske družbe. Vodja snemanja pa se je nečesa domislil, pustil je odvetnika rentatičiti, opravil dva, tri kratke telefonske razgovore — in stvar je bila v redu. Jeritza je končala svoj program in gospod odvetnik je moral popustiti. Gramofonska družba je sicer imela pravico do sprejemanja petja za gramofone, ni pa imela pravice nastopati proti snemanju zvočnega filma, pri čemer se glas enostavno sofotografira. Snemke so še isti dan razvili in kopirali. Gospa Jeritza je že čez tri ure lahko poslušala dotični zvočni film, ki je sijajno uspel.

Angleška vlada in ločitev zakona

V angleški spodnji zbornici je neki poslanec stavil vprašanje, če je možno, da bi se izpremenila postava o ločitvi zakona. Predlagal je, naj bi se v to postavu vstavilo še to, da je tudi duševna bolezen, okrutnost in pijančevanje zadosten vzrok za ločitev zakona. Sir William Jewitt je nato odgovoril, da vlada ne namerava spremembe postave v ločitvi zakona, saj trenutno še ne. Izjavil je, da so o spremembi, ki jo je omenil predgovornik, nekoč so razpravljali v zgornji zbornici, da pa v spodnji zbornici ni bila sprejeta. Ker se pa medtem mišljenje ni spremenilo, vlada ne more zagovarjati, da bi v sedanjem položaju parlament tratil čas z zadevo, ki nima nobenega upanja na uspel.

»Ivan, pojdite v pisarno in povejte mojemu možu, da bi rada z njim govorila.«
»Dobro, in kaj naj mu rečem, če ga ni notri?«

IIIIII

Pierre L' Ermite:

Žena z odprtimi očmi

Poskrbljeno bo, da ne bo izvedel ničesar o njunem nenadnem odhodu. Nič pa se ni bilo bati njegove matere in njegovih sestra. In tako je bilo vse lepo pripravljeno.

Gospod voditelj je vse potrebno ukrenil, da si je preskrbel prost popoldan.

V treh urah je razkazal gospodičnima avenue de l'Opera, Notre-Dame des Victoires, les Tuileries, trg de la Concorde, parlament, boulognski gozdič; naposled še Notre-Dame in botanični vrt...

Teta Cecilija je bila sicer ubita, toda vendarle vesela:

»Kje pa so pariške katakombe?« je vprašala. »Roger Maude mi je mnogo pripovedoval o njih.«

»To si pa drugič ogledamo.«

»Drugič! ...

Ko so se vračali, je že legala tema na mesto in na ulicah so se prižigale lučke.

Peljali so se skozi semenj do Batignolles... skozi večni semenj, kjer so se razlegali klici, zvonjenje, grmenje, kričanje, tulenje... Prodajalci makaronov, šotori za streljanje, plesalci na vrvi, električna kolesa, anatomijski muzeji, borci v kratkih belih hlačah, krotitelji divjih zveri, ki so se držali v pozni Tartarne, so neprenehoma vabli občinstvo s pomočjo žarkih luči in najbolj kričečih glasbenih instrumentov.

Voznik je vozil počasneje skozi gnečo pač zato — česar pa ubože seveda ni slutil! — da sta si gospodični mogli bolje ogledati »semenje«.

Hipoma se Rolanda skriva v ozadje voza:

»Tam... na levi!... One sol«

V bliskovitem pogledu je resnično zapazil gospod voditelj tri ženske: mati je držala v roki venec česna; Adela in Valentina sta občudovale motrili hrusta, ki

St.

je dvigal proti nebu 200 kilogramov. Teta Cecilija ni videla ničesar.

V nemem sporazumu sta se gospod voditelj in Rolanda umela.

Gospod voditelj je mimogrede pokazal v nešteti lučicah toneče slovite pariške kabarete »le Ciel«... »l'Enfer«... »Moulin rouge«, »Neant«, ki je šele ob desetih zvečer odprti... »le Rat qui n'est pas mort«...

Pripovedoval je, da je pred letom dni izpovedal in podelil poslednje zakramente hudiču, ki se je bil po zlem naključju prehladil v peklu (»Enfer« — pekel)... kar je pač višek vsega.

»Izvrsten človek!« je dejal... ko je nekega večera manjkal strojnik ki ima vsak večer postaviti in podreti dekoracije v kabaretu »l'Enfer«, je hudič, dober dečko, pomagal pri delu.

...Postalo mu je pri tem vroče... spatil se je! Da bi pa mogel nastopiti kot hudič, se je moral obleči v rdečo kožo, ki je nekoliko namočena, da bi se bolje prilagala... Pa je tako iztaknil bronhitis... Poslali so pomoč... In vama ponavljam: hudič je umrl najlepše spraljen z Bogom. Ves Montmartre je pol takih protislovij, ki jih tuji nikakor ne morejo razumeti.

Rolanda se je od srca smejala. A teta Cecilija ni poslušala več.

Prividi, ropot, kričanje, prah... siloma z električno prebodela črna noč — vse to jo je jelo že utrujati.

Mudilo se ji je dospeti spet do mirnega doma gospoda voditelja, da bi mogla zbrati svoje misli, svoje srce in svoje živce.

Nič več gledati!... Nič več poslušati!... Nič več govoriti!...

Ob pol sedmih so sedli k mizi, ki bi lahko bila mirno miza »Zavetja«, kajti tako skrbno jo je mati gospoda voditelja pogrnila ter postavila nanjo najboljše jedi.

Teta Cecilija je s slastjo večerjala. Izbrane in posebno okusno pripravljene jedi so ji zelo tekile. In zelo je bila hkrati huda, da je vsega preveč...

»Ljudska knjižnica« in založništvo Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 27. zvezek: Pregledi OTROCI SOLNCA 24 Din. vez 32 Din. zvezek: Hagard. KLEOPATRA 28 Din. vez 40 Din. zvezek: Savinski. IZPOD GOLICE 30 Din. vez 42 Din. zvezek: Doyle. NA POLJU SLAVE 28 Din. vez 40 Din. zvezek: Reinmichl. ZAGORSKI ZVO. 30. zvezek: Stenikiewicz. NA POLJU SVET 24 Din. vez 32 Din. zvezek: NOV. in dr. Slavici.

IIIIII

Theodor Däubler v Belgradu

V petek zvečer je preko Pešte dopotoval v Belgrad eden najizrazitejših nemških impresionistov, prosluli pobornik moderne umetnosti in predsednik berlinskega PEN-kluba, Theodor Däubler. Prišel je na prošnjo belgrajskega PEN-kluba in nekako vrnil lauskoletni obisk našega književnika Veljaka Petrovića Berlinu. To je nova etapa na poti kulturnega zblivanja med Jugoslavi in Nemci. Že lani nas je obiskal eden najplivnejših sodobnih evropskih umetnostnih zgodovinarjev, g. Hausenstein. Zadnji belgrajski dnevi so sploh v znaku nemške umetnosti. Ga. Käthe M. Köster, soproga nemškega poslanika v Belgradu, priteja v umetniškem paviljonu celokupno razstavo svojih del. O njej in njeni umetnosti drugje. Danes naj samo površno označim Th. Däublerja, posebej se zato, ker v par dneh pride tudi v Ljubljano.

Da navedem le najbolj karakteristične biografske podatke o njem! Rodil se je v Cankarjevem rojstnem letu v najzadnejših obronskih slovenske zemlje, v zgornjem Jadrnu, v Trstu. Prvo mladost je preživel v samem Trstu. Do štirinajste leta je, kakor sam pripoveduje, prebil v raznih krajih Istre. Pravi, da je čisto obvladal slovenščino in da jo ponaša še danes razume, da si je govoriti ne more več. Po materi je slovenske krvi. Slučaj ga je pripeljal do književne kariere, potem ko se je kot mornar rešil s potapljačevca se dalmatinskega broda. Pot umetnosti je izbral in na njej napredoval in uspel ko malokateri drugi. Prepotoval je Italijo, bil je v Parizu, živel nekaj časa v naši beli Ljubljani, štiri leta v Atenah in Solunu, pa po dalmatinskem Primorju in Carigradu, v Romuniji in drugod. Sedaj pa je že stari Berlinčan.

Däublerjev književni nastop pada v prva leta novega stoletja. Takoj v začetku je postal borec za moderno umetnost in tak je ostal do konca. To vodilno smer njegovega književnega dejstva specialno osvetljuje njegova knjiga »V boju za moderno umetnost«. Taka so bila njegova pariška leta. Ali Däubler se ni tesno zaprl samo v literaturo. Tudi druge umetnostne manifestacije so ga zanimale. Sam pripoveduje, da mu je bil bolj všeč Louvre s svojimi slikami in kipi ko pa sorbonska predavanja. Postal je veliki pobornik impresionizma na vseh poljih umetnosti. L. 1903. je Cézanne privedel reprezentativno izložbo v pariskem »Jesenskem salonu«. D. pravi o njej, da mu je bila najgloblje doživljaj v vseh sedmih letih bivanja v Franciji.

V pesništvu je Däubler kristalen lirik. To je izrazilo dokazal s svojim velikim epom v treh knjigah »Nordlichte«, ki je menda najob-

sežnejša pesnitev našega stoletja sploh. Razen imenovanje pesniške knjige je izdal še celo vrsto zbirk. Najbolj znane so: »Hesperien«, »Attische sonette«, »Der sternhelle Weg«, »Päun und Dithyrambos«, »Das Sternchenkind« in dr. Däubler je klasik impresionizma. Mislim, da ni mogoča ne nemška ne svetovna pesniška antologija brez njegovih blestevnih verzov.

Marinettijev futurizem je specifično italijanska umetnostna struja in kot časovno poznejša od impresionizma gotovo njemu nasprotna. Däubler se kot izraziti impresionist torej ni mogel striktno strinjati z njo. Pa jo je vseeno z Apollinaire-jem propagiral po Franciji in Nemčiji. D. je bil že od samega začetka zelo borben duh. Vedno in povsod je hotel biti izjema in skrajni opozicionalec.

Tudi nekatere njegove prozne knjige so pomembne. Posebej se je kot umetnostni teoretik zanimal za likovno umetnost in deloma tudi za glasbo. Potoval je zelo mnogo. Plod potovanj so njegove knjige iz Italije, Grčije in drugod. D. je hud pobornik antike. V Belgradu je imel poldrugurno predavanje o Goetheju in antiki. Najbrže ga bo ponovil tudi v Ljubljani. Zanimaja ga predvsem problem helenizma. Prijetni sta njegovi knjigi »Sparta« in »Der heilige Athos«.

S te strani je zanimiva izjava, ki jo je dal dopisniku »Pravde«: da je duhovno opredeljen za krščanstvo in da ga je globoko studij grške antike samo še bolj potrdil v tem prepričanju.

V Belgradu je imel Däubler zgoraj omenjeno predavanje. Tudi svoje pesmi jebral. Po eni verziji bo obiskal Skopje (radi narodnih starin in samostanov v njegovi okolici). Verjetno pa bo takoj odšel preko Zagreba v Ljubljano in odtam domov.

Belgrad, 17. februarja 1930.

Tone Potokar.

Mentor št. 6

Vkljub težavam, ki jih ima tudi ta tako simpatični dijaški list prestali v času, ko že skoro na 100 Slovencev pride ena revija, eva, nam hvalabogu še vadno prihajajo posamezne številke v lepem redu na mizo. Februarski zvezek vsebuje daljši odlomek romana »Mož gozda« (Zane Grey - slovenski pripoveduje dr. Joža Lovrenčič), ki ga kot uvodno povest mladina gotovo prav rada prebira, saj je vključ premnogim novim idealom ostal mladeži »divji zapad« še vedno dragocena posoda prve romantike. — M. Prezelj priobčuje izvrstno prirodoslovno črtico: »V Avstralijo na kenguru«. — E. Čestnikove, mariborske učiteljice, od ministrstva nagrajena naloga: »Zakaj in kako naj varčujemo«, je vsekakor

omembe vredna. — Posebno pa je treba opozoriti na velezanimive Drobntnice iz zgodovine besed, ki jih objavlja Iv. Kostial. Ne dvomimo, da jih bodo mladi čitatelji zelo veselili, a tudi vsak drugi čitatelj se bo rad ustavil ob njih. — Poleg »Dela najmlajših« in drugega »Drobnega blaga« je Bogo Pleničarjev »Dijaški šah«, izredno priljubljen kotiček »Mentorja«. Pa saj je ta kotiček tudi izvrstno urejen in ni čuda, da ga mnogi čitatelji prebivali ne morejo. — Uganke — vselej zanimivo kratkočasje — zaključujejo zvezek. —

Marin Pavlinović: Studije, eseji, prikazi. (Zagreb, MCMXXX) — založil avtor. V predgovoru pravi avtor, da knjige ni napisal s posebnimi pretenzijami. Zbrani da so v nji njegovi poglavitni dosedanja kritični poizkusi, ki so bili deloma že natisnjeni. — Dve studiji »Fantazija u umjetnosti« in »Vjenceslav Novak i njegov realizam« sta temeljita poizkusa predočiti pojem pojava — v prvi splošni, v drugi pa z ozirom na gotov predmet: o fantaziji razpravlja najprej kot o pojmu, nato o njenem bistvu, nato o njenih pojavih v pesništvu, v glasu in likovni umetnosti; — preden se poloti opredelitve V. Novakovega dela samega, opisuje avtor na dolgo francoski, angleški realizem, feljtonistični roman, poglavitna obilježja srbskega in hrvatskega realizma ter književne dogodke za Novakovega časa. — Eseji so krajši in obravnavajo, kakor prikazi, najraznovrstnejše zadeve. Med njimi je »Protiv socijalizacije književnog individualizma« morda še najbolj zanimiv, da si priznati pomen tudi esejema »Milivoje Pavlinović i Dr. Eugen Kvaternik« ter »Narodna stranka i njezini pogledi na državu«, zlasti ker sta podprta z velikim številom doslej še neobjavljenih pisem Kvaternika, Pavlinovića, Strossmayerja, Mrazovića, Miškovića in drugih, ki jih izdajatelj v dodatku prvič priobčuje.

Heinrich Schmidtov: »Philosophisches Wörterbuch« v novi izdaji. — V izvrstni zbirki »Kroners Taschenausgaben« založbe Alfred Kröner, Leipzig, je izšla pravkar osma izdaja tega filozofskega slovarja, ki je radi svojih vsestranskih prednosti zelo priljubljen. Nova izdaja obsega 400 strani male osmerke ter je okrašena z 32 slikami raznih modrijanov. — Besedilo je temeljito predelano in pregledano ter zrcali poslednje stanje filozofije in znanosti. Veliko je števil novih člankov, ki so posvečeni najnovejšim mislim, njih naukom in dognanjem, dodana so pa tudi dognanja sodobne duhovne in družbene vede. Prirodoslovski ostavski so razširjeni ali povsem nanovo obdelani, kakor so to zahtevala najnovejša dognanja. Hvale vredno je dejstvo, da je Heinrich Schmidt v novi izdaji posvetil več pozornosti modroslovju drugih narodov ter tako odpravil eno najbolj obetnih vrzeli prejšnjih izdaj. Tudi slovnost vpoštevata najsodobnejša dela. —

† G. Trubeckoj. Minuli teden je blizu Pariza na srčni kapi nenadno umrl knez Grigorij Trubeckoj, potomec stare ruske rodbine, brat znanih filozofov, profesorjev na moskovski univerzi, Evgenija in Sergeja. Pokojnik je služil kot diplomat v Carigradu in je bil naposled poslanik v Belgradu. S srbsko vojsko in vlado vred je doživel strahoviti umik pred sovražniki. V domovini se je trudil kot vodja skupine »Velika Rusija« da odstrani usodno razmerje med vlado in javnostjo. Vendar je največ rajnega vedno zanimala cerkvena zgodovina. Objavil je več člankov iz zgodovine vzhodnih patriarhij, sad njegovega delovanja v carigradskih arhivih. Tudi med prevratom je zapustil vodstvo diplomatske pisarne ruske vojske, da se udeleži sej cerkvenega sabora l. 1918. Slednji se je zaključil že ob grmenju boljševiških topov, in baš osebn vpliv kneza G. Trubeckega je končal vse dvome ter odločil pri izidu volitev za patriarha v korist Tihona. V emigraciji je pokojni veliko storil za krščansko gibanje med ruskimi visokozelci in v pariški »Rosiji i Slavjanstvu« objavljaj poučne članke: »Propaganda brezbožništva in zeščita vere v sovjetski Rusiji«. Umrl je kot veren kristjan. Pol ure preden mu je odpovedalo izmučeno srce, je pel s pevci v cerkvi, katero si je zgradil na svojem malem posestvu blizu Pariza. Pripomniti je še, da je bil knez Trubeckoj vedno dober Slovan in še pred vojno je zahteval, naj Rusija popravi Poljski storjeno krivico s tem, da proglasi neodvisno Poljsko. Zalostno stališče pravoslavne cerkve v sedanjih Poljski mu je narokovalo kakor vedno plemenite bratske strpnosti pola članek, menda zadnji v življenju.

Savremena opština, številka 2, Belgrad, prinaša za naše občinske gospodarje in politike nujno potreben material. V tej številki se obravnava tudi za Ljubljano zelo aktualna tema mestnih tržnic.

Novi Život, list za brezalkoholno literaturo objavlja v 1. številki svojega letošnjega letnika med drugim zelo čitljiva vreden članek znanega Henry Forda o prohibiciji. Sploh je vsa številka posvečena vprašanju ameriške prohibicije, ki jo plačani in neplačani agenti alkoholizma ljuto pobijajo. »Novi život«, edino protialkoholno glasilo v Jugoslaviji, odkar je prestala naša slovenska protialkoholna revija, naitopleje priporočamo, saj je alkoholizem največje zlo v Jugoslaviji. Naročuje se pri: Jugoslovanski savez trezvenosti, Zagreb, Opatička ulica, br. 3.

Jugoslavija, list za turizmo, prinaša v februarju številki članke o Dalmaciji, jugoslovanskem čipkarstvu, pa tudi o slovenskih krajevnih lepota v nemškem, francoskem in češkem jeziku.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znaniko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iscejo

Kuharica
za vse isče službo pri boljši manjši družini, gre tudi na deželo. Naslov: Maribor, Slovenska 16, dvorišče, Kuhar.

Službodobne

Vinski potnik
dobro vpeljan, strokovnjak, dobi mesto pri ljubljanski tržnici bodisi s fiksnim plačo ali provizijo. Ponudbe z navedbo zahtevane plače oziroma provizije, dosedanjega službovanja in ev. jamstva, naj se pošljejo na naše upravištvu pod št. 1786.

Modistinja
spretna moč, in učenka se sprejmeta takoj. Modni salon Stuchly-Maske, Ljubljana, Židovska ul. 3.

Dekle
za vsa hišna dela, ne premlado, pošteno in pridno, iščem Sprejemam le resna dekleta, ki žele trajno službo v dobri rodbini. — Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod št. 2032.

Hotelska kuharica
srednje starosti, uporabna tudi za splošna hišna dela, varčna, samostojna gospodinja, krščanska ter zmožna kavicije, dobi stalno mesto. Ponudbe pod »Samostojna za Bled« na upravo »Slovenca« pod št. 2031.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast konc. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Oblastv. koncesijonirana šoferska šola
I. GABERŠČIK
bivši komisar za šoferske izpite. — Ljubljana, Bleiweisova cesta 52.

Krojači, šivilje,
nešivilje! Ne zamudite ugodne prilike se priučiti še pred sezono novih krojev, brez katerih vam bo nemogoče delati pomladarbo moderno garderobo. Pričetek 1. marca. Revnejšim znižano. Generalno zastop. modnih listov — Krojno učilišče Ljubljana, Stari trg 19.

Stanovanja

Stanovanje
4 sob, kuhinje in vseh pritliklin, pripravno za pisarne, za mesec maj, proti mesečni najemnini 2000 Din, oddam. Poizve se: Pred sklojfo 21, pri hišnici.

Dva gospoda
boljša, solidna, sprejemna na stanovanje. Velika lepa opremljena soba s posebnim vhom. Električna, parket. Zaitrk in uporaba kopalnice. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2047.

Vnajem

Obratni prestori
zračni, suhi, z električno strujo, se takoj oddajo. Pripravni za pletilno ali slično industrijo v sredini mesta. Naslov pove uprava lista pod 2035.

Industrijski lokali
z vodno silo 22 KS s štirimi prostori in pisarno se oddajo takoj v najem. Istotam se proda večja množina sena najboljših vrste. Zaleker, Krakovski nasip 26.

OBLAČILA

vseh vrst za vsakogar in za vsako priliko
izredno ceno
I. Maček LJUBLJANA, Aleksandrova 12

Lokal v Kranju

na glavnem trgu za manufakturno, galanterijsko in modno trgovino, se odda za malom in najem. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na upravo tega lista pod značko »Kranj, industrijsko mesto« 1818.

Zasluzek

Takojšnji zaslužek in dobiček
z domačo industrijo pletenja nogavic in pletenin na švedskem krožnem pletilnem stroju »ARE«. Pouk brezplačen. Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Objave

Izjava!
Naznanjam, da podpisana nisem plačnica za svojim možem Vinkom Blatnikom, pa najsi bo od katerekoli strani plačilo zahtevano. Ješence 33, dne 18. februarja 1930. Genoveja Blatnik.

Preklci!
Podpisani preklujem obdolžitve kraje drv proti Groznik Jožetu po domače Peteliniku iz Smartna, v gozdovih kneza Windischgrätz iz Vogensberga, in se zahvalim, ker je odstopil od tožbe. Vintarjevec-Smartno pri Litiji, 19. 12. 1929. Verbaas Anton.

Izjavljam,

da nisem plačnik za dolge moje žene Marije Dovžan. Spodnja Siska, 20. februarja 1930. — Miha Dovžan.

Poxetiva

Srednje posestvo
vse v dobrem stanju, leže v št. Ilji pri Velenju, naprodaj. Redi se lahko 4-5 glav živine. Posestvo leži na lepi ravni legi. Proda: Ferdo Pačnik.

Hiša

zidana, pritlična, z vrtom, ob glavni cesti, blizu Domžal, z gostilniško obrtjo, naprodaj. Več pove uprava pod št. 1973.

Lepo posestvo

s hišo 4 sob, mesarjo, klavnico, hlevi itd., se proda radi smrti lastnika v Novi vasi 6 pri Mariboru.

Vi hočete zidati?

Načrti, proračuni in nasveti najceneje Ponudbe pod »Inženjer arhitekt« št. 1118 upravi »Slov.«

Tri stavbene parcele
v Trnovskem predmestju v Ljubljani so naprodaj pri Realitetni pisar. Društva hišnih posestnikov, Ljubljana, Salendrova 8.

Glasba

Pianino
lep glas, ugodno naprodaj. Naslov v upravi Slovenca pod št. 1923.

Kupimo

Ogje in trame
vsako količino — kupuje stalno trdka škrobe & Bartol, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

20% kronske bone
kupiše najkulantnejše po dnevi ceni Prometna bančna družba. Maribor. Cankarjeva 14.

Vinsko pumpo
dobro ohranjeno, s cevmi ali brez njih, kupimo Ponudbe na upravo lista pod »Pumpa« št. 1787.

Prsna oprema
za par konj, dobro ohranjeno, z nikl. okovi, kupim. Franc Iskra, sedlar, Vič 16.

Vaskovrstno zlato

do najvišjih cenah. ERNE TORELLI Ljubljana, Wollfova ulica št. 3.

Odeje

Odeja šivana s strojem, polnjena z dobro vato, prevlečena z rudečim ali modrim klotom, komad Din 190.—
Odeja izdelana s strojem, polnjena z belo fino vato, prevlečena s črnim, mehkim klotom, ki ne obledi, komad Din 240.—
Odeja šivana na roko, polnjena z izbrano fino vato, z ene strani prevlečena s pisanim klotom, z druge strani z enobarvnim komad Din 269.—

in ostala izbira zastorov, pregrinjaj, prolog, linoilejev, pokrival za otomane, tkanine za pohištvo. Vam nudi oddelek preprogi. I. nadst.

Kastner, Ofiser, Zagreb

20% kronske bone
kupi Trec. Pogacarjev trg št. 1.

Prodamo

Puhasto perje
kg po 130 Din in čist beli po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo goske kg po 38 Din razpošilham puh kg po 300 Din — L. Brozović Zagreb lica 82. Kemična čistilna perja.

Železniska

restavracija in hotel

s celotnim inventarjem ceno naprodaj. Pojasnila daje lastnik Peter Foral, hotel »Sumadila«. Vel. Bečkerek, nasproti postaje Begel.

Dvovprežna kočija
ali enovprežna, lahka in dobro ohranjena, z oljnatimi osmi, se proda. Naslov v upravi št. 1929.

3000—4000 kg repe
naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 1999.

Dve moški kolesi
novi, lahki, naprodaj v skladišču »Figovec« — Ljubljana.

Mlekarna
že vpeljana, naprodaj. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 2000.

Obtate

Talarje
suknje itd. za č. duhovščino izvršuje najceneje A. Jarc, semenišče, porta.

Ženinom in nevestam
se priporoča fotograf Hugo Hibser, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Begonia
gloxina
gladiole
moistretia
iris geraniica
amaryllis
canna indica
anemone in
tuteroze

ge. olii so pravkar dospeli ter jih nudi Sever & Komp., Ljubljana.

Dežne plašče
za dame in gospode pekerine za dečke in odrasle, tople podloge li dežnim plaščem itd., kupite najbolje v specialni trgovini Jančiča, Tavčarjeva (Sodna) 1, nasproti kavarni »Evropa«.

Vezenje
nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj, najceneje in najfineše Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. — Enlanje, azuriranje, predtiskanje takoj.

Oves in koružo
upoite nalcen io pri tržnici

A. VOLK
JUBLJANA - Restleva 24
vleto ovina z 2 tona

Bosulin svečice
so edino zdravilo zoper srčnično vnetje in jalovost krav. Zdravite krave in telice, ki se ne obrežijo, s temi svečicami! I sklatja z natančnim navodilom 30 Din. Izdeluje in razpošilja edino: Lekarna pri »Angelju Varhu« na Vrhniki. V zalogi vsa druga zdravila za živino!

GRESITE MNOGO
ako ne čitate redno

SLOVENCA

ADOLF HIMMLER SEN.
eksporter, imejitelj reda sv. Save 5. razr. itd.
v 72. letu svoje starosti.
Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 20. t. m. ob 19 iz hiše žalosti v Mariboru, Cvetlična ulica.
Ohranimo mu časten spomin!

Upravni odbor.

Trgovci in uvozniki!

Oglejte si v Vašem interesu ogromne ponudbe na

LIPSKEM POMLADNEM VELESEJMU
od 2. do 8. marca 1930.

Veliki tehnični sejem in gradbeni velesejem od 2. do 12. marca.

Tekstilni sejem in sejem sportnega blaga od 2. do 6. marca.

Industrija in veleprodaja Vas tu pričakuje! Razstavljalcev je okrog 10.000 iz 21 dežel! Natančna pojasnila dobite brezplačno pri zastopstvu

STEGU

LJUBLJANA

Gledališka ul. 8
Telefon 2925

Naročajte „Slovenca“!

Kot kronometer želodec

bo de'oval Vaš

AKO ZA ODVAJANJE UPORABLJATE
PRAŠEK

MAGNA
PURGA

OTROCI 1 malo, ODRASLI 1 veliko žlico v vodi ali mleku.

Ako vzamete praška Ma'na na noževi špici po jedi, Vam pospešuje prebavo, odpravlja zaprtje, gorečico, pehanje, bljuvanje, slab duh iz ust, zdravi: katar, v želodcu in črevih, hemeroide, ture v žilodcu.

V lekarnah 1 zavoje z navodilom Din 4—

Aldova moka Din 4—

Polenta, zdrob . . . 3—

Koruzna činkv moka . . . 2-75

Pšenična jednotna moka . . . 3-20

Razpustilom visoke močnine od 25 kg napre,

Pavel Sedei, umetni mliz

Javornik, Gorenjsko.

za izdelavo ajdovih in koruznih

Proti alkoholu

Kaj je alkohol, Vam lahko pove vsak zdravnik. Koliko ljudi je vsled alkohola pomrlo, se razrušilo domov, izvršilo se ubojstev, upropastilo so družin tega ne more nihče naštet. Alkohol se izkopal več grobov kot vse vojske. Vašega alkoholistu morete popolnoma odvadiati da on niti ne ve, z AVINALOM preparatom berlinskega lekar-narja Franka Zdravilo popolnoma neškodljivo - Polno zahval ozdravljenih Cena 220 Din Originalne steklenice razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo

N. POPOVIĆ — Beograd, Kolarčeva ul. 7.

Pridobivaite novih naročnikov!

20% kronske bone

kupuje v okvirju svoje potrebe po dnevni ceni — ali ne pod 62%

Pučka štediona, Osijek.

Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal. Požurite se!

Razglas

Občina Topolšica bo prodajala na javni dražbi v nedeljo, dne 2. marca 1930 ob 2 popoldne v občinski pisarni

šolsko poslopje

in k istemu pripadajoče zemljišče ca. 10.000 m². — Šola stoji ob cesti, v bližini drž. zdravilišča ter je od Soštanja oddaljena 3 km. — Izklicna cena je 150.000 Din. — Podrobni pogoji so na vpogled v obč. pisarni.

Županstvo občine Topolšica.

PROTIKAŠLJU, PROTI PREHLJADU

najboljše sredstvo proti prehlja enju, kašlju, bolečinam v vratu in astmi.

Zdravniško priporočeno!

Samoproizvajalec

KANOLD D. D.
KARLOVAC

Odlikovana z zlato svetlinjo v Kopenhagenu - Dvorn. dobavitelj Njeg. Vel. kralja Švedske in Njeg. kr. vis. prestolonaslednika kraljevine Švedske. — Te po celem svetu slovite tablete

SE DOBIVAJO POVSOD!

TVORNICE:

KOPENHAGEN, GÖTEBORG, WIEN, BERLIN, NÜRNBERG, ESSEN, MILANO, PRAGA, LESZNO

Jugoslovanska knjigarna v Ljubliani

priporoča nove postne pridige:

Crēmers W., Was tut uns not! 7 Fastenpredigten und 2 Osterpredigten. 63 strani, nevezana Din 23.—

Füglein Gaudentius P., Licht vom Kreuzel 7 Fastenpredigten. 91 strani, nevez. Din 34.50.

Füglein Gaudentius P., Christentat durch Kreuzes-kraft! 12 Fastenbetrachtungen. 153 strani, nevez. Din 59.50.

Gengler Dr. Nikolaus, Die heiligen fünf Wunden. Fastenpredigten. 50 strani, nevez. Din 18.—

Gmelch Dr. J., Der Unsichtbare. Fastenpredigten über den lebendigen Gott. 77 strani, nevez. Din 25.—

Hamerle A. P., Herodes und sein Nachtrab. Sechs Fastenpredigten. 66 strani, nevez. Din 20.—

Homscheid A., Erlösung und Aufbau. Fastenpredigten. 217 strani, nevez. Din 67.50.

Kaim Emil, Fastenpredigten. 233 strani, nevez. Din 20.—, vez. Din 30.—

Linhardt R., Das Geheimnis des Kelches. 15 Fastenbetrachtungen. 150 str., vez. Din 56.—

Mure-Winands, »In jenen äußersten Stunden«. Fastenpredigten über das Leiden und Sterben Jesu Christi. 214 strani, nevez. Din 56.—

Mure-Winands, »Des Königs Banner wallt empor«. Fastenpredigten über das Leiden und Sterben Jesu Christi. 220 strani, nevez. Din 55.—

Mure-Winands, »O du mein Volk, was tat ich dir«. Fastenpredigten über das Leiden und Sterben Jesu Christi. 208 str., nevez. Din 52.—

Obweger Jakob, Des Erlösers letzte Stunden. 6 Fastenpredigten mit einer Karfreitagspredigt. 63 strani, nevez. Din 26.50.

Obweger Jakob, Oelbergstunden. Fastenpredigten. 48 strani, nevez. Din 13.50.

Restle Cyrill P., Das große Geheimnis. Fastenpredigten über die Ehe. 80 strani, nevez. Din 26.—

Restle Cyrill P., Durch Kami zum Sieg. Sechs Fastenpredigten über die Geheimnisse des schmerzhaften Rosenkranzes. 62 strani, nevez. Din 20.—

Soiron Dr. Thadd. P., Jezus fragt. Fastenpredigten. 54 strani, nevez. Din 20.—

Ströbele Georg, Der Kampf gegen Christus. Passionsbilder. 61 strani, nevez. Din 24.50.

Zimolong Dr. Bertram P., Der Kreuzweg Jesu durch unsere Zeit. Fastenpredigten. 64 strani, nevez. Din 23.50.

ŽUPANSTVO OBČINE LITIJA javlja tužno vest, da je danes po mukepolni bolezni umrl gospod

Anton Lavrič, p. d. „Hedel“

30 letni občinski odbornik in kmetovalec.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v četrtek, dne 20. februarja ob 8 zjutraj iz rodne hiše na Selšku na pokopališče v Jablanici.

Litija, dne 18. februarja 1930.

Hinko Lebinger, župan.

Zahvala

Vsem, ki so mi ob priliki izgube drage mame

Alojzije Batagelj

vdove po višjem želez. nadzorniku

stali ob strani, in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, moja najiskrenejša zahvala!

Ljubljana, dne 19. februarja 1930.

Ivan Batagelj, sin.

Zahvala

Ob smrti pogreba našega brata in strica, prečastitega gospoda župnika v Zrečah

Matija Karba

se čutimo podpisani dolžne, izreči zahvalo onim, ki so predragemu pokojniku izkazali pomoč zlasti v zadnjih dnevih njegove bolezni in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, imenoma pa še preč. g. arhidijakonu v Konjicah, Frančišku Tovorniku za poslovitne besede v cerkvi in vodstvo žalnega opravila, konjskemu pevskeemu zboru za petje in šolskemu vodstvu v Zrečah, ki je posebej za to priliko izvežbalo šolarje, da so zapeli na pokopališču žalostinko: »Vigred se povrne« v spomin rajnemu prijatelju otrok. Zahvaljujemo se pa tudi darovalcem krasnih vencev, za izraženo sožalje in vsem, ki so pripomogli, da se je zadnje bivanje mrtvega pokojnika med nami izvršilo tako lepo in dostojno

Zreče, dne 17. februarja 1930.

Bratje in ostali sorodniki.

»TRETORN«

varuje pred mrazom in se odlikuje po nenadkriljivi kakovosti in elegantni fasoni. Dobivajo se v vseh boljših trgovinah naše kraljevine

Kupujte samo

»TRETORN«

galoše in čevlje za sneg ker ni boljših.

Zaostali državni davek do leta 1928.

lahko plačate s potrdili iz leta 1919., ki so bila izdana povodom zamenjave kron.

Prodajamo in dobavljamo ta potrdila ter prevzemamo jamstvo za njih veljavnost in da so primerna za plačilo davka.

Ne zaračunamo nikakih posebnih stroškov ne provizije.

Ta ugodnost plačevanja davka s potrdili traja samo kratek čas, zato se podvizajte, ker po današnjem tečaju prihranite okoli 30 do 40% davka, ki ga imate plačati.

Ako prodajate bone, pošljite jih takoj, ker po 17. marcu izgube vsako veljavo.

Po pošti nam došla potrdila ter bone zaračunavamo danes z nad 60% nominalnega zneska.

Depozitna banka d. d., Zagreb, Tomašičeva 10.

Telefon 36-79, 36-80.

Brzjavke: Depozit Zagreb.

Previdnost božja nam je dne 19. februarja ob 6 zjutraj odpoklicala iz naše srede ljubljeno sestro in svakinjo

Polonico Zupančevič

posestnico v Kranju

previdno s svetimi zakramenti.

Pogreb bo v petek, dne 21. februarja ob 9 dopoldne iz domače hiše št. 108 po sveti maši v župni cerkvi v Kranju.

Blago pokojnico priporočamo vsem sorodnikom in prijateljem v blag spomin.

V Kranju, dne 19. februarja 1930.

IGNACIJ ZUPANC, duhovni svetnik in župnik, brat. - **MARIJA Dr. ZUPANCEVA**, svakinja - in ostali sorodniki.

TVRDKA FERDINAND SAJOVIC naznanja tužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi nje najzvestejšo in najboljšo sotrudnico, gospodično

Polonico Zupanc

ki je nad 51 let pomagala trgovini s svojo brezprimerno požrtvovalnostjo in izredno priljubljenostjo.

Bodi ji ohranjen trajen spomin.

V Kranju, dne 19. februarja 1930.